BRANDWEER **M**IDDEN- EN **W**EST-**B**RABANT

DEKKINGSPLAN

EN

SPECIALISMENSPREIDINGSPLAN

VERSIE 2015 – 2019

Titel	:	Dekkingsplan en specialismenspreidingsplan (DSP)
Versie	:	2015- 2019
Datum	:	februari 2015
Samenstellers	:	F. van Hooft, M. Willemsen
Status	:	concept
Vastgesteld	:	

Inhoudsopgave

1 Inleiding 4
1.1 Voorafgaande besluitvorming 4
1.2 Kaders en fundamenten 4
1.3 Overwegingen dekkingsplan 2015 4
1.4 Brandrisicoprofiel 5
1.5 Opkomsttijden basisbrandweerzorg 5
1.6 Organisatie 5
1.7 Spreiding eenheden basisbrandweerzorg 5
1.8 Spreiding specialismen 5
1.9 Bijzondere gebieden 5
1.10 Besluitvormingsproces 6

2 Dynamisch document in relatie tot ontwikkelingen Brandweer 7

3 Kaders en fundamenten van het dekkingsplan 10
3.1 Inleiding 10
3.2 Het wettelijk kader 10
3.3 Bestuurlijke uitgangspunten 10
3.4 Brandrisicoprofiel 11
3.5 Opkomsttijden basisbrandweerzorg 11
3.6 Risicobenadering voor specialismen 12

4 Brandrisicoprofiel 13
4.1 Inleiding 13
4.2 Brandrisicoprofiel eerste basisbrandweereenheid 13
4.3 Brandrisicoprofiel escalatiescenario's 14
4.4 Het risicoprofiel van Baarle-Hertog 15

5 Opkomsttijden basisbrandweerzorg 16
5.1 Inleiding 16
5.2 Het begrip opkomsttijd 16
5.3 Verwerkingstijd 16
5.4 Uitruktijd 16
5.5 Aanrijtijd 17
5.6 Opkomsttijden in het Besluit veiligheidsregio's 17
5.7 Opkomsttijd eerste basisbrandweereenheid 17
5.8 Dekking eerste basisbrandweereenheid 18
5.9 Realisatiepercentages 18
5.10 Normtijd tweede basisbrandweereenheid 18

6 Risicogericht benadering 20

7 Organisatie van de brandweerzorg 22
7.1 Brandweerkazernes 22
7.2 De bezetting van de brandweerposten 24

8 Spreiding eenheden basisbrandweerzorg 25
8.1 Inleiding 25
8.2 Tankautospuiten 25
8.3 Redvoertuigen 27
8.4 Hulpverleningsvoertuigen 29

9 Spreiding specialismen 31
9.1 Inleiding 31
9.2 Waterongevallenbestrijding 31
9.3 Schuimblussing 35
9.4 Watertransport 37
9.5 Natuurbrandbestrijding 41
9.6 Ondersteuningspeloton 43
9.7 Gaspakken 45
9.8 Ontsmetting 47
9.9 Verkenningseenheden Brandweer (voorheen Waarschuwings- en verkenningsdienst) 49

9.10 Incidentbestrijding vaarwegen 51
9.11 Haakarmvoertuigen 53

10 Bijzondere gebieden 55
10.1 Inleiding 55
10.2 Haven- en industriegebied Moerdijk 55
10.3 Biesbosch 55
10.4 Vliegbases Gilze-Rijen en Woensdrecht 55
10.5 Baarle-Nassau en Baarle-Hertog 56

Bijlagen Dekkings- en spreidingsplan 2015 - 2019

A. Gemiddelde uitruktijden eerste tankautospuit per brandweerpost 2
B. Resultaten dekking eerste basisbrandweereenheid 4
C. Overzicht Baarle-Hertog en Seveso-inrichtingen in Vlaanderen 31
D. Overzichtsmatrix materieel en personeel 32
E. Overzichtstekening spreiding materieel 34

Inleiding

Voor u ligt het dekkingsplan en specialismenspreidingsplan 2015-2019 (afgekort DSP) van de Brandweer Midden- en West-Brabant. De inleiding is bedoeld de lezer een beeld te geven van de positie van het DSP als onderdeel van het nieuwe Beleidsplan 2015-2019 van de Veiligheidsregio Midden- en West Brabant (VRMWB) en de onderwerpen die aan de orde komen. De inhoudelijke uitwerking vindt u terug in de verschillende hoofdstukken van dit document.

1.1 Voorafgaande besluitvorming

- Op 20 december 2013 heeft het Algemeen Bestuur op basis van de evaluatie van het DSP 2011-2013 en het DSP + (niet 1^{e} lijns materieel en voertuigen) besloten tot verlenging van het DSP tot 1 juli 2015
- Op 3 juli 2014 heeft het Algemeen Bestuur de uitgangspunten vastgesteld voor de diverse beleidsdocumenten voor de periode 2015-2019 op grond van de Wet Veiligheidsregio's. Deze zijn verwerkt in het voorliggende DSP

1.2 Kaders en fundamenten

Het dekkingsplan en specialismenspreidingsplan maakt deel uit van het Beleidsplan 2015-2019 van de VRMWB. Het wettelijk kader voor de taken van de brandweer en het dekkingsplan ligt vast in de Wet Veiligheidsregio's. Het bijbehorende Besluit Veiligheidsregio's beschrijft de eisen die gesteld worden aan de organisatie, opkomsttijden, materieel en uitrusting.
Het dekkingsplan is ontworpen op basis van een aantal kaders en fundamenten, namelijk het wettelijk kader, de bestuurlijke uitgangspunten, het brandrisicoprofiel, de opkomsttijden basisbrandweerzorg, de toolbox brandveilig leven, een risicobenadering voor specialismen, het DSP 2011 en de uitkomsten van de evaluatie van het DSP eind 2013.

1.3 Overwegingen dekkingsplan 2015

Het DSP van 2011 voldoet op basis van de ervaring van de brandweer en professionele normen aan de verwachtingen. Bij het bestrijden van alle reguliere en grootschalige incidenten is gebleken dat we in het DSP de juiste keuzes hebben gemaakt in de spreiding en het aantal van de kazernes, de personele sterkte en de verdeling van (specialistisch) materieel. Er hebben zich geen daaraan gerelateerde problemen voorgedaan. Tevens zijn de beoogde regionale opkomsttijden nagenoeg gerealiseerd: 79% (van de 80%) van het aantal objecten wordt binnen de normtijd bereikt. Dat is voornamelijk het resultaat van de evenwichtige spreiding van de kazernes over de regio.

In samenhang met de uitgangspunten die door het Algemeen Bestuur op 3 juli 2014 zijn vastgesteld en het feit dat er geen (substantiële) veranderingen zijn in het nieuwe DSP is gekozen voor een update van het DSP 2011 en geen herziening. In de afgelopen vier jaar is, met teruglopende geldmiddelen, hard gewerkt aan een evenwichtige verdeling van de beschikbare capaciteit gebaseerd op een risicobenadering. Alles tezamen heeft dat geleid tot deze geactualiseerde versie die door de brandweer wordt beschouwd als een professioneel verantwoord minimum dat ook kan meebewegen richting een toekomst met bijvoorbeeld lokale veiligheidscommunities.

Daarmee is niet gezegd dat het DSP voor de komende 4 jaar in beton is gegoten. Het blijft een dynamisch document. Als er aanleiding bestaat daar verandering in aan te brengen, is dat mogelijk want de brandweer is volop in beweging. De volgende ontwikkelingen zijn in dat kader relevant en representatief (maar niet volledig) voor mogelijke tussentijdse aanpassingen:

- Risicobeheersing: de (door)ontwikkeling van de toolbox brandveilig leven, waarbij we meer investeren 'aan de voorkant', in de veiligheidscultuur en samenredzaamheid of zelfredzaamheid bij inwoners en bedrijven. Met het project STOOM om het aantal onnodige uitrukken op basis van het openbaar meldsysteem (OMS) terug te dringen.
- Incidentbestrijding: Rembrand fase I en II, Uitruk op Maat (pilots met variabele voertuigbezetting) het specialisme technische hulpverlening, bluswater, nieuwe benadering incidentbestrijding gevaarlijke stoffen en verbetering inzettactieken natuurbrandbestrijding.

1.4 Brandrisicoprofiel

Eén van de onderdelen die beschreven dient te worden in het beleidsplan betreft de voor de brandweer geldende opkomsttijden en een beschrijving van de voorzieningen en maatregelen, noodzakelijk voor de brandweer om daaraan te voldoen. Deze beschrijving dient gebaseerd te zijn op een (multidisciplinair regionaal) risicoprofiel en wordt vertaald en vastgelegd in een (monodisciplinair) dekkings- en spreidingsplan (DSP). Omdat het eerder genoemde regionaal risicoprofiel een basis moet bieden voor het beleidsplan en het beleidsplan moet ingaan op de dagelijkse brandweerzorg, zou in het regionaal risicoprofiel naast rampen, crises en grootschalige branden, ook de dagelijkse brandweerzorg een plaats moeten krijgen.

Evenals in de vorige beleidsperiode wordt er voor gekozen om de dagelijkse brandweerzorg een aparte plaats te geven in een afzonderlijk brandrisicoprofiel en niet op te nemen in het regionaal risicoprofiel. Enerzijds omdat de bestuurlijke afweging over crisisbeheersing en rampbestrijding van een andere aard is dan de afwegingen over brandweerzorg en brandveiligheid. Anderzijds is het analyseren van brandveiligheidsrisico's een ander vak dan het maken van een risicoanalyse voor rampen en crises. Daarnaast sluit een aparte benadering van de brandveiligheidsrisico's beter aan bij de ontwikkelingen in het kader van brandveilig leven.
Het brandrisicoprofiel vormt op de eerste plaats de basis voor de opkomsttijden van de basisbrandweereenheid en daarmee tevens de basis voor de spreiding van kazernes. Daarnaast biedt het risicoprofiel vanuit een risicobenadering gericht op gebiedstypen, een onderbouwing voor een verantwoorde bepaling van het aantal noodzakelijke tweede basisbrandweereenheden en de spreiding daarvan over de regio.

1.5 Opkomsttijden basisbrandweerzorg

In het Besluit Veiligheidsregio's zijn de opkomsttijden genoemd die richtinggevend zijn voor het maken van het dekkingsplan van de brandweer. In dit besluit is tevens geregeld dat het bestuur de bevoegdheid heeft om af te wijken van deze opkomsttijden, mits dat expliciet en gemotiveerd gebeurt en beschreven wordt in het dekkingsplan. Daarnaast verplicht het Besluit veiligheidsregio's om alle in de praktijk gerealiseerde opkomsttijden te registreren waarmee periodiek kan worden bepaald of de risico-inschatting nog actueel is. Op basis van het brandrisicoprofiel wordt de noodzaak tot snelle inzet van een tweede basisbrandweereenheid beschreven. In het brandrisicoprofiel en de actualisatie voorstel opkomsttijden 1^{e} basisbrandweereenheid wordt daar nader op ingegaan.

1.6 Organisatie

In het verzorgingsgebied zijn 69 brandweerkazernes gevestigd, van waaruit de brandweerzorg wordt geleverd door middel van verschillende organisatievormen. Afhankelijk van de organisatievorm (beroeps, vrijwillig of een combinatievorm) wordt de bezetting van de brandweerposten bepaald aan de hand van een roosterfactor of zogenaamde garantiefactor.

1.7 Spreiding eenheden basisbrandweerzorg

Voor de uitvoering van de brede basistaken van de brandweerzorg worden drie soorten eenheden gebruikt. Deze eenheden dienen volgens het Besluit veiligheidsregio's te beschikken over een voertuig met uitrusting. Het aantal eenheden voor de basisbrandweerzorg en de spreiding en plaatsing daarvan, is gebaseerd op de fundamenten en kaders van het dekkingsplan.

1.8 Spreiding specialismen

Om te komen tot een efficiënte en effectieve spreiding van de specialismen, is een risicobenadering gevolgd. Door middel van deze benadering, worden de specialismen zodanig in de regio gepositioneerd, dat zij op basis van het aanwezige risico c.q. risico's het meest snel en doelmatig kunnen worden ingezet.

1.9 Bijzondere gebieden

In het kader van brandweerzorg en daarmee samenhangend het dekkingsplan, zijn in Midden- en West-Brabant drie bijzondere gebieden te noemen, die - elk vanwege hun eigen specifieke karakter - bijzondere aandacht in het dekkingsplan krijgen. Het betreft het Haven- en Industriegebied Moerdijk,

grensgemeenten Baarle-Nassau en Baarle-Hertog en de Biesbosch. Waarbij de laatste een aandachtspunt is vanwege de gebleken knelpunten met de opkomsttijden

1.10 Besluitvormingsproces

Na vaststelling van het ontwerpbeleidsplan met alle deelplannen en documenten tijdens de AB vergadering van 29 januari 2015, worden deze ter consultatie voorgelegd aan de raden van de deelnemende gemeenten en de (wettelijk voorgeschreven) hulpverleningsdiensten en waterschappen. In juli 2015 volgt de definitieve vaststelling.

Dynamisch document in relatie tot ontwikkelingen Brandweer

Het DSP kent een looptijd van 4 jaar maar kan tussentijds aangepast worden als ontwikkelingen daartoe aanleiding geven want de brandweer is volop in beweging. Het is daarmee een dynamisch document. De volgende ontwikkelingen zijn relevant en representatief (maar niet volledig) voor mogelijke tussentijdse aanpassingen:

- Risicobeheersing: de (door)ontwikkeling van de toolbox brandveilig leven. Die vormt onderdeel van het besef dat meer (brand)veiligheid vooral gevonden moet worden door meer te investeren ‘aan de voorkant’, in de veiligheidscultuur en samenredzaamheid of zelfredzaamheid bij inwoners en bedrijven. Met het project STOOM wordt naast bewustwording van de eigen verantwoordelijkheid voor (on)veiligheid, tevens met succes het aantal onnodige uitrukken op basis van het openbaar meldsysteem (OMS) teruggedrongen.
- Incidentbestrijding: Rembrand fase I en II, Uitruk op Maat (pilots met variabele voertuigbezetting) het specialisme technische hulpverlening, bluswater, nieuwe benadering incidentbestrijding gevaarlijke stoffen en verbetering inzettactieken natuurbrandbestrijding.

We lichten er vier voorbeelden uit:

1 Opkomsttijden: Rembrand fase 1 en 2

Sinds de rapportage uit 2012 van de Inspectie Veiligheid en Justitie, genaamd 'Ter Plaatse' staan de opkomsttijden van de brandweer nadrukkelijk in de aandacht. Naar aanleiding van deze rapportage heeft het veiligheidsberaad TNO een onderzoek (Rembrand fase 1) laten uitvoeren naar de relatie tussen opkomsttijden en brandveiligheid. De onderzoekers van TNO concluderen twee belangrijke zaken. Ten eerste zijn redenen voor de huidige normtijden voor de opkomsttijden van de brandweer niet te achterhalen. Ten tweede geeft de snelheid van het ter plaatse zijn geen garanties voor het scheppen van een veiligere leefomgeving. Op basis van dit onderzoek heeft het Veiligheidsberaad een vervolgopdracht gegeven aan Brandweer Nederland om onderzoek te doen naar een passende methode om brandveiligheid te meten en toetsen (Rembrand 2).

Rembrand fase 2 ontwikkelt criteria voor alle schakels van de veiligheidsketen die van invloed zijn op de brandveiligheid. De criteria moeten hanteerbaar zijn voor het brandweermanagement om inzicht te geven aan de bestuurders in de wijze waarop zij werkt aan de maatschappelijke impact van al haar wettelijke taken en welke maatregelen mogelijk zijn om dit te beïnvloeden. Het rapport zal helder maken dat goede brandveiligheidszorg geen exclusief domein is van de brandweer, maar dat ook andere partijen (burgers, bedrijven, instellingen, bouwsector, verzekeraars eens) een belangrijke rol spelen om te zorgen voor een zo brandveilige samenleving. De oplevering van het rapport wordt eind 2014 verwacht en in 2015 volgt een besluitvormingstraject. Het is op dit moment niet duidelijk wat de impact is van het rapport. Veiligheidsregio Midden- en West-Brabant zal in 2015 de gevolgen voor het dekkingsplan inventariseren. Mocht dit tot aanpassing leiden van het dekkingsplan in de beleidsperiode 2015-2019 dan zal het bestuur hierover worden geïnformeerd.

2 Uitruk op Maat

Het bestuur van de Veiligheidsregio is bevoegd af te wijken van het Besluit Veiligheidsregio’s, dat uitgaat van de TS6, onder de voorwaarde dat de veiligheid van burgers en brandweerpersoneel gelijk blijft. Op 10 oktober 2013 is door het Algemeen bestuur toestemming gegeven aan de brandweer om pilots te starten met het afwijken van de huidige standaard voertuigbezetting. In het project is begonnen om vooral bij vrijwilligers draagvlak te creëren. In de regio zijn een aantal korpsen die overdag incidenteel problemen hebben om met een bezetting van 6 brandweermensen uit te rukken. Hiervoor is de regeling uitrukken met onderzetting door het bestuur vastgesteld in maart 2013. Nu blijkt dat naast korpsen met een incidenteel probleem, er ook een aantal korpsen een structureel probleem heeft om overdag met voldoende bezetting uit te rukken. Om conform de wet, de veiligheid te blijven garanderen, zijn we bezig met het ontwikkelen van diverse pilots met een bezetting van 4 brandweermensen (TS4) in Klundert, Goirle, Moergestel en in Loon op Zand met 3 brandweermensen. We hechten veel waarde aan een goede risico inventarisatie en oefenen van deze afwijkende bezetting. Daarnaast komt er een pilot TS4 in de beroepspost van Tilburg voor het kunnen garanderen van de bezetting van de hoogwerker, schuimblusvoertuig en hulpverleningsvoertuig bij gelijktijdige incidenten. In Hank zal ervaring worden opgedaan met een snel interventievoertuig (SIV). Hank beschikt over een klein blusvoertuig voor woningen aan verschillende dijken. Dit blusvoertuig zal als

eerste gaan uitrukken en beginnen met de incidentbestrijding en deze wordt aangevuld met de tankautospuit met 4 personen.
Een pilot in Breda is nog in onderzoek. De pilot wil een efficiëntere uitruk met twee personen en deze winst in werkuren besteden aan taken in het kader van brandveilig leven en brandweertaken. Daarnaast zal dit voertuig met twee personen met een specialistisch blusmiddel (Cobracutter) een specialistisch brandbestrijdingsteam vormen. Het specialistisch brandbestrijdingsteam kan ondersteunen bij complexe branden zoals bij de brand in het hotel de Draak.

Intussen loopt een landelijk traject in opdracht van de minister. De minister staat achter het principe van variëren van de bezetting en wil het bevoegd gezag op regionaal niveau (meer) handvatten geven bij de afweging voor de inzet van het juiste voertuig en de juiste bemensing. Het Wetenschappelijk Onderzoek- en Documentatiecentrum (WODC) heeft onderzoek verricht naar variabele voertuigbezetting. Uit het onderzoek blijkt dat één landelijk toepasbaar kader nu nog niet mogelijk is. Dat komt omdat er tussen de veiligheidsregio's daarvoor te grote verschillen bestaan in het 'standaard' brandweeroptreden. De minister heeft vervolgens Brandweer Nederland opdracht gegeven om in 2014 te komen tot een landelijk gedeelde opvatting over de inzet van (variabele) voertuigen en bemensing. Deze visie is oktober 2014 aangeboden aan de minister.
De belangrijkste kaders zijn:

- bij een maatgevend incident (een binnenbrand) wordt een standaard tankautospuit met 6 personen gealarmeerd (TS6);
- bij een maatgevend incident kan deze TS6 ook samengesteld worden met een SIV2 en TS4;
- de opkomsttijd gaat pas in als de TS6 ter plaatse is;
- het samenstellen van een TS6 bij een maatgevend incident dient zo te worden georganiseerd, dat de bevelvoerder zich in de eerst arriverende eenheid bevindt;
- de veiligheid van het brandweerpersoneel is aantoonbaar gegarandeerd door een Risico inventarisatie en evaluatie en in het proces wordt de OR nadrukkelijk betrokken.

Daarnaast geeft het kader aan dat Uitruk op Maat niet is bedoeld als bezuinigingsmaatregel en is in de meeste gevallen daartoe ook niet of slechts beperkt geschikt.

Brandweer Midden- en West-Brabant gaat verder met de pilots en zal hierbij de richtlijnen van de minister en Brandweer Nederland volgen. De resultaten en de ervaringen van de pilots dienen als opmaat voor de input voor implementatie van uitruk op maat binnen Brandweer Midden- en West-Brabant en worden landelijk gedeeld.

3 Het specialisme Technische Hulpverlening

Het specialisme Technische Hulpverlening (STH) is een landelijk specialisme en maakt onderdeel uit van specialistisch optreden Brandweer Nederland.

Doel van het specialisme Technische Hulpverlening is het adviseren en ondersteunen van de regionale brandweerkorpsen bij zeer uitzonderlijke incidenten (bijv. grootschalige instorting). Met betrekking tot uitrusting, opleiding, oefening en financiering zijn de 6 regio's die dit landelijk specialisme gaan uitvoeren op dit moment in gesprek met het IFV. Dit specialisme zal na implementatie worden ondergebracht in cluster Oost.

4 Bluswater

Naar aanleiding van nieuwe wetgeving op het gebied van drinkwater, voert Brabant Water leidingen in een kleinere diameter uit. Daarnaast wil Brabant Water het aantal brandkranen terugbrengen om hiermee de kwaliteit van het drinkwater beter te kunnen waarborgen. Hierdoor is er in toenemende mate sprake van minder beschikbaar bluswater.
Nieuwe wijze van bouwen brengt aan de andere kant met zich mee dat de kans op branduitbreiding van het ene pand naar het andere pand in nieuwbouwwijken aanzienlijk geringer is. Daartegenover zien wij bij industrie vaker dat de brand er niet meer offensief bestreden kan worden maar dat er gekozen moet worden voor een scenario waarbij de belendende panden afgeschermd worden. Vaak is dit ook een bewuste keuze van de ontwerper/architect geweest die gebaseerd is op een kosten/baten afweging,op basis van het concept 'beheersbaarheid van brand' uit het bouwbesluit. Dit vraagt om een nieuwe visie op bluswater. Deze visie laten we bij voorkeur aansluiten op andere Brabantse regio's. Binnen BMWB is hiervoor een project opgestart zodat advies kan worden uitgebracht aan de gemeenten. De gemeenten zijn verantwoordelijk voor voldoende en bereikbaar bluswater. Het advies zal bestaan uit twee delen. In deel 1 zal in kaart gebracht zijn wat de realistische

bluswaterbehoefte is op basis van deze nieuwe bebouwing met hierin uiteraard ook de onderkenning van risico-objecten (bijv. verzorgingstehuizen, etc.) en risicogebieden (bijv. oude binnenstad). In deel 2 zullen (duurzame) oplossingsrichtingen opgevoerd worden. Het project bluswater kan mogelijk een rol spelen in de opschalingssystematiek van BMWB en voor het watertransport zoals dit genoemd wordt in hoofdstuk 0.

Kaders en fundamenten van het dekkingsplan

1.11 Inleiding

Het dekkingsplan is ontworpen op basis van een aantal kaders en fundamenten:
- het wettelijk kader;
- bestuurlijke uitgangspunten;
- het brandrisicoprofiel;
- de opkomsttijden basisbrandweerzorg;
- een risicobenadering voor specialismen;
- de toolbox brandveilig leven

1.12 Het wettelijk kader

De wettelijke taken met betrekking tot uitvoering van de basisbrandweerzorg zijn opgenomen in de Wet veiligheidsregio's en het daaraan onderhevige Besluit veiligheidsregio's. In de wet worden een tweetal taken benoemd die direct betrekking hebben op de basisbrandweerzorg[1]:
a. het voorkomen, beperken en bestrijden van brand;
b. het beperken en bestrijden van gevaar voor mensen en dieren bij ongevallen anders dan bij brand.

Om uitvoering te kunnen geven aan de genoemde taken is in het Besluit veiligheidsregio's beschreven hoe de basisbrandweerzorg moet worden georganiseerd[2]. Het gaat hier om eisen aan de organisatie, opkomsttijden en materieel en uitrusting. Deze eisen hebben uitsluitend betrekking op het spoedeisende optreden van de brandweer, waarbij sprake is van brand of andere levensbedreigende incidenten waarbij de brandweer een taak heeft. Bij het opstellen van de eisen aan de basisbrandweerzorg heeft de wetgever nadrukkelijk een evenwicht gezocht tussen de verantwoordelijkheid zoals vastgesteld in het besluit en de eigen verantwoordelijkheid van de veiligheidsregio's.

De organisatie van de basisbrandweerzorg wordt uitgewerkt in het dekkingsplan, dat onderdeel uitmaakt van het beleidsplan[3]. Het risicoprofiel, inclusief de brandrisico's vormen hiervoor de basis. Het Algemeen Bestuur van de veiligheidsregio stelt het dekkingsplan inclusief de afwijkende opkomsttijden vast. Bij het ontwerpen van het dekkingsplan moeten de opkomsttijden die in het Besluit veiligheidsregio's staan, in acht worden genomen. Middels de toolbox wordt inzichtelijk welke maatregelen kunnen worden genomen om een gelijkwaardig niveau van veiligheid te bereiken in die gebieden die niet binnen de vastgestelde opkomsttijden kunnen worden bereikt.

Naast een wettelijk kader voor de basisbrandweerzorg worden in het Besluit veiligheidsregio's ook eisen gesteld aan de bestrijding van ongevallen met gevaarlijke stoffen. De wettelijke taak die hieraan ten grondslag ligt, betreft het verkennen van gevaarlijke stoffen en verrichten van ontsmetting. In het Besluit veiligheidsregio's zijn in hoofdstuk 4 eisen opgenomen waaraan de brandweer dient te voldoen om deze taak te kunnen uitvoeren.

Met betrekking tot de organisatie en inrichting van de andere specialismen, zijn geen wettelijke bepalingen van toepassing.

1.13 Bestuurlijke uitgangspunten

Op 01-07-2014 heeft het Algemeen Bestuur voor het DSP 2015-2019 de volgende bestuurlijke uitgangspunten vastgesteld:

1. Brandweer Midden- en West-Brabant levert basisbrandweerzorg die is ingericht op effectiviteit, efficiëntie, kwaliteit en professionaliteit. De burger kan eenduidige, van een gelijkwaardig minimumniveau en betaalbare brandweerzorg verwachten.

[1] Wet veiligheidsregio's: artikel 25, eerste lid, onderdelen a en b.
[2] Besluit veiligheidsregio's: hoofdstuk 3, eisen basisbrandweerzorg.
[3] Wet veiligheidsregio's: artikel 14, tweede lid, onderdeel f.

2. Brandweer Midden- en West-Brabant is één organisatie, die haar taken uitvoert voor alle burgers in het verzorgingsgebied.
3. De regio Midden- en West-Brabant is één verzorgingsgebied.
4. De basisbrandweerzorg voldoet aan de bestuurlijk vast te stellen uitgangspunten voor het in voldoende mate kunnen borgen van een voor de regio bestuurlijk en maatschappelijk aanvaardbare inzet voor fysieke (brand)veiligheid alsmede het kunnen leveren van noodzakelijke, (gedeconcentreerde) slagkracht bij incidenten/calamiteiten.
5. Het risicobeeld is maatgevend bij de inrichting van de basisbrandweerzorg. Als uitgangspunt geldt uitvoering op basis van operationele, interregionale en internationale grenzen, stevig bouwend op een professionele brandweerorganisatie van vrijwillige en beroepsmatige medewerkers.
6. De inzet van materieel en personeel is afgestemd op het type incident en de omvang daarvan. Ten behoeve van binnenbranden worden altijd minimaal één tankautospuit met standaardbepakking en minimaal zes personen gealarmeerd.
7. In het verzorgingsgebied van een brandweerpost, kan door die post één incident tegelijkertijd bestreden worden.
8. De overige brandweertaken zijn vastgesteld en georganiseerd op basis van:
    - risico;
    - efficiency en effectiviteit**;**
    - evenwichtige verdeling van de opleidings- en oefenbelasting;
    - de uitrukbelasting van een post;
    - de beschikbaarheid en belastbaarheid van het brandweerpersoneel.
9. Brandweer Midden- en West-Brabant kan maximaal één zeer grootschalig incident of twee grootschalige incidenten tegelijk aan.
10. Brandweer Midden- en West-Brabant dient gelijktijdig twee brandweercompagnieën te kunnen leveren.
11. De brandweer Midden- en West-Brabant spant zich maximaal in voor innovaties in zowel preventie als repressieve brandweerzorg alsmede voor het ontwikkelen van een duurzame relatie met burgers en bedrijfsleven, inclusief vitale partnerschappen die bijdragen aan efficiëntie en effectiviteit in het optreden van de publieke brandweerzorg.

1.14 Brandrisicoprofiel

Het brandrisicoprofiel[4] brengt de dagdagelijkse risico's in kaart van de gebruiksfuncties en gebiedstypen in Midden- en West-Brabant. Het is op de eerste plaats de basis voor de bestuurlijke besluitvorming over de opkomsttijden van de basisbrandweereenheid en daarmee tevens basis voor de spreiding van kazernes. Daarnaast biedt het risicoprofiel vanuit een risicobenadering een onderbouwing voor het stationeren van een tweede basisbrandweereenheid op een zelfde brandweerpost om brandrisico's voldoende snel af te kunnen dekken. De vertaling van de gedefinieerde risico's naar benodigde opkomsttijden en aanwezigheid van een tweede basisbrandweereenheid vindt plaats in het document "Actualisatie voorstel opkomsttijden 1e basisbrandweereenheid en afwegingskader geografische spreiding 2de basisbrandweereenheid" (VOGS)[5]. Het brandrisicoprofiel en het document VOGS wordt verder toegelicht in hoofdstuk 0.

1.15 Opkomsttijden basisbrandweerzorg

In het Besluit veiligheidsregio's zijn de opkomsttijden voor de eerste basisbrandweereenheid genoemd die richtinggevend zijn voor het maken van het dekkingsplan van de brandweer. In dit besluit is tevens geregeld dat het bestuur de bevoegdheid heeft om af te wijken van deze opkomsttijden, mits dat expliciet en gemotiveerd gebeurt en beschreven wordt in het dekkingsplan. In hoofdstuk 1.17 worden de opkomsttijden verder uitgewerkt.

[4] D.Suchy, M. de Heer, Brandrisicoprofiel, BMWB, 2014
[5] D. Suchy, M de Heer, Actualisatie voorstel opkomsttijden 1e basisbrandweereenheid en afwegingskader geografische spreiding 2de basisbrandweereenheid (VOGS), BMWB, 2014

1.16 Risicobenadering voor specialismen

Om te komen tot een efficiënte en effectieve spreiding is voor de meeste specialismen een risicobenadering gehanteerd. De specialismen zijn zodanig in de regio gepositioneerd, dat zij in relatie tot het aanwezige risico c.q. risico's zo snel en doelmatig mogelijk kunnen worden ingezet.

Brandrisicoprofiel

1.17 Inleiding

De Wet veiligheidsregio's bepaalt dat iedere regio een dekkingsplan voor de brandweer moet hebben, dat is gebaseerd op het risicoprofiel, waarin ook de brandrisico's beschreven staan. Het brandrisicoprofiel is op de eerste plaats de basis voor de bestuurlijke besluitvorming over de opkomsttijden van de basisbrandweereenheid en daarmee tevens basis voor de spreiding van kazernes. Daarnaast biedt het risicoprofiel vanuit een risicobenadering een onderbouwing voor het stationeren van een tweede basisbrandweereenheid op een zelfde brandweerpost om brandrisico's voldoende snel af te kunnen dekken. Anders dan het risicoprofiel voor rampen en crises, dat over mogelijke scenario's gaat, heeft het brandrisicoprofiel betrekking op een klein incident dat bestreden kan worden met één basisbrandweereenheid, dan wel op de eerste fase van escalatie van dit incident waarvoor opkomst van een tweede basisbrandweereenheid noodzakelijk is. De vertaling van de gedefinieerde risico's naar benodigde opkomsttijden en aanwezigheid van een tweede basisbrandweereenheid vindt plaats in het document VOGS.

1.18 Brandrisicoprofiel eerste basisbrandweereenheid

Het brandrisicoprofiel eerste basisbrandweereenheid bevat een analyse van mogelijke kleine incidenten die (in eerste aanzet) bestreden kunnen worden met één basisbrandweereenheid. Dit deel van het brandrisicoprofiel heeft betrekking op objecten met een gebruiksfunctie conform het Bouwbesluit 2012. De in dit besluit gehanteerde brandveiligheidseisen hebben geleid tot een hoger brandveiligheidsniveau. Vanuit een risicobenadering kunnen daarom voor nieuwere objecten mogelijk andere maatstaven worden gehanteerd

In het brandrisicoprofiel wordt de impact van een incident waarbij slachtoffers vallen in beeld gebracht. De impact is vervolgens uitgezet tegen de waarschijnlijkheid dat zich een incident met slachtoffers als gevolg voordoet. Door de gescoorde impact en waarschijnlijkheid uit te zetten op twee assen, en in relatie te brengen met de gebruiksfuncties uit het Bouwbesluit, ontstaat een risicodiagram: het brandrisicoprofiel eerste basisbrandweereenheid.

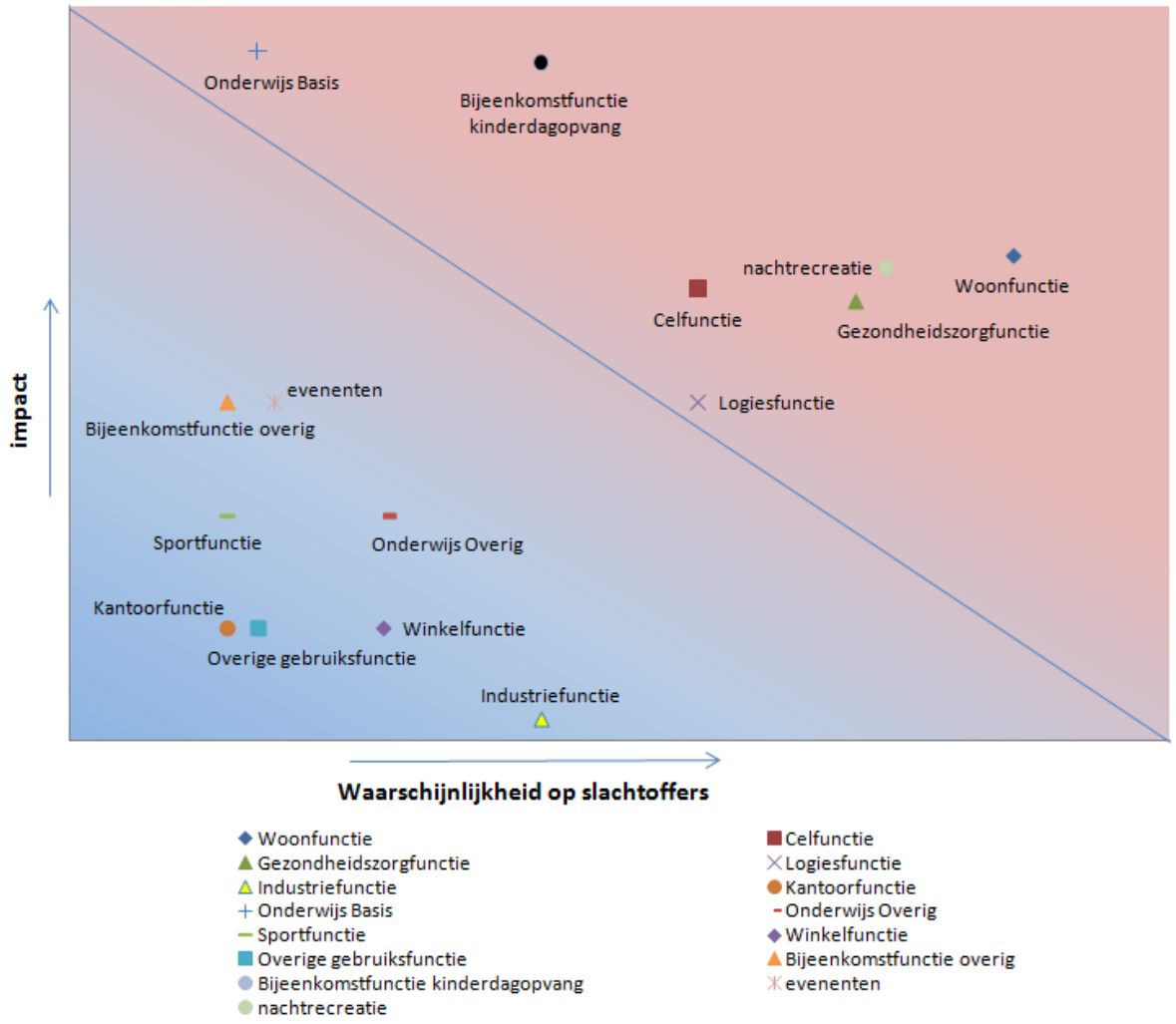

Uit het risicodiagram kan worden afgelezen welke gebruiksfuncties de grootste risico's met slachtoffers kennen als het gaat om kans en effect met betrekking tot de brandrisico's. Rechts bovenin bevinden zich de gebruiksfuncties waar de waarschijnlijkheid van een incident groot is en tevens het risico op maatschappelijke onrust erg hoog is:

- bijeenkomstfunctie kinderdagopvang;
- woonfunctie;
- gezondheidszorgfunctie;
- celfunctie;
- nachtrecreatie.

Nachtrecreatie (campings en bungalowparken) zijn op bestuurlijk verzoek toegevoegd. Nachtrecreatie bevindt zich in de categorie met grootste risico's. In vergelijking ten opzichte van woningen zijn zij echter in beperkte mate in de regio aanwezig (81 campings/bungalowparken ten opzichte van ca. 448.162 woningen)

Bij het ontwerpen van het dekkingsplan is met de gebruiksfuncties uit deze grootste risicocategorie bijzonder rekening gehouden, wanneer de opkomsttijden bepaald in VOGS niet konden worden gehaald.

1.19 Brandrisicoprofiel escalatiescenario's

Bij het brandrisicoprofiel escalatiescenario's gaat het om incidenten die naar verwachting snel kunnen escaleren en waarvoor direct opschaling noodzakelijk is. Anders dan het brandrisicoprofiel voor de eerste basisbrandweereenheid, is het brandrisicoprofiel escalatiescenario's gericht op gebiedstypen. Dit maakt het mogelijk om factoren uit de omgeving mee te wegen. Doel van dit brandrisicoprofiel is enerzijds het bepalen van de kans op een incident, waarbij er noodzaak is voor de inzet van in ieder

geval een tweede basisbrandweereenheid. Ten tweede wordt bepaald wat de impact is van een incident waarbij opschaling noodzakelijk is.

Om het risicoprofiel escalatiescenario's te bepalen, worden de impact en waarschijnlijkheid van de relevante incidenten in relatie tot het type gebied in beeld gebracht. Hiermee ontstaat het onderstaande risicodiagram.

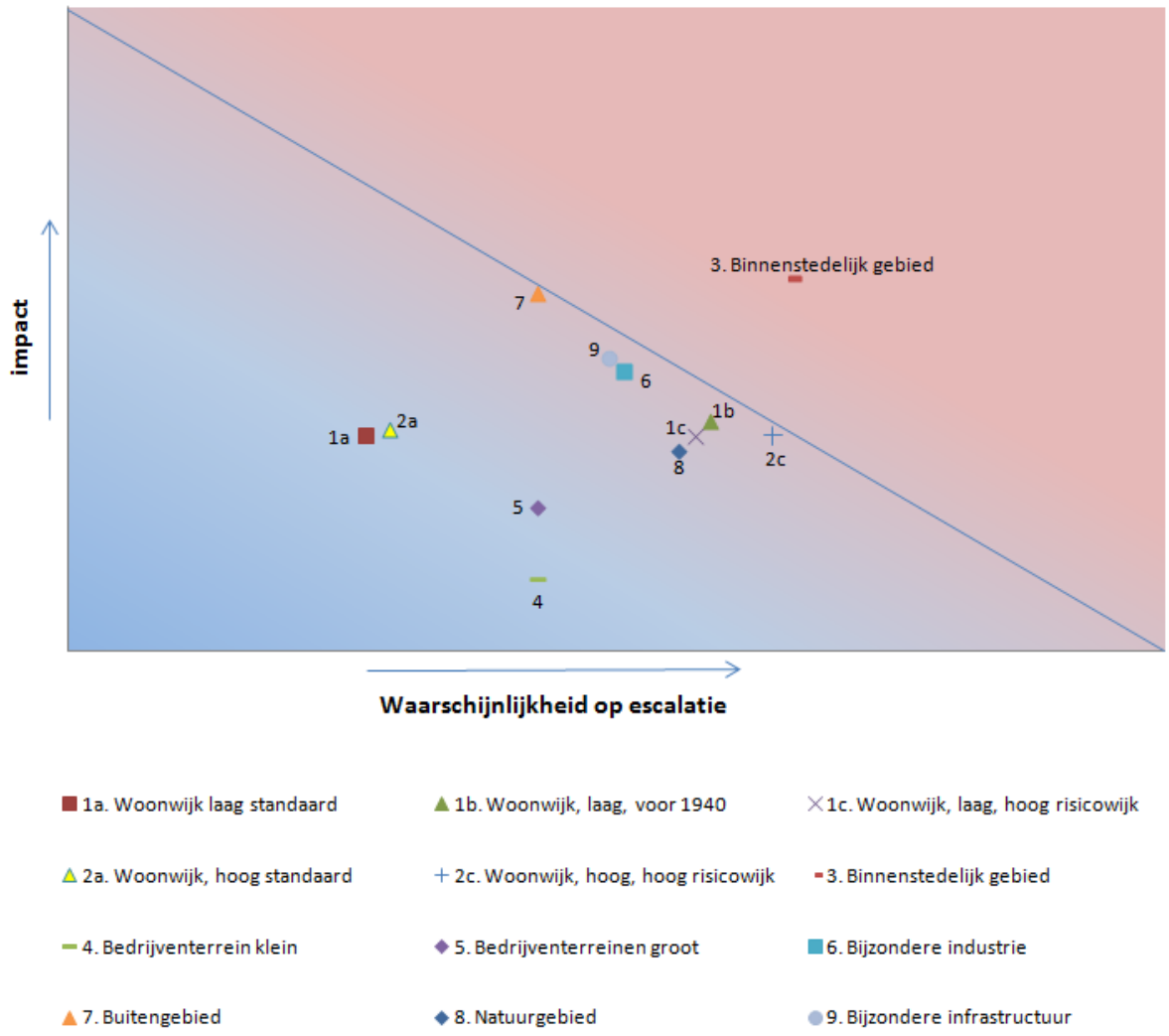

Uit het risicodiagram kan worden afgelezen in welke gebieden de grootste risico's aanwezig zijn als het gaat om kans en effect met betrekking tot de escalatie van incidenten. Rechts bovenin bevinden zich de gebiedstypen waar naar verwachting de waarschijnlijkheid van escalatie groot is en tevens het risico op maatschappelijke onrust erg hoog is: het binnenstedelijk gebied.

Bij het ontwerpen van het dekkingsplan, is met deze gebruiksfuncties bijzonder rekening gehouden, waar het gaat om de aanwezigheid van de tweede basisbrandweereenheid.

1.20 Het risicoprofiel van Baarle-Hertog

Binnen de veiligheidsregio Midden- en West-Brabant, neemt de gemeente Baarle-Nassau een bijzondere plaats in. Er is binnen deze gemeente sprake van een grote verwevenheid met de Belgische gemeente Baarle-Hertog; ook op het gebied van brandweerzorg. Het hierboven beschreven brandrisicoprofiel basisbrandweereenheid en brandrisicoprofiel escalatiescenario's is ook van toepassing op Baarle-Hertog.

Opkomsttijden basisbrandweerzorg

1.21 Inleiding

In het Besluit veiligheidsregio's zijn de opkomsttijden genoemd die richtinggevend zijn voor het maken van het dekkingsplan van de brandweer. In dit besluit is tevens geregeld dat het bestuur de bevoegdheid heeft om af te wijken van deze opkomsttijden, mits dat expliciet en gemotiveerd gebeurt en beschreven wordt. In Midden- en West-Brabant is de onderbouwing voor de opkomsttijden voor gebruiksfunctie opgenomen in het document VOGS, wat nauw samenhangt met het brandrisicoprofiel. De belangrijkste doelstelling van de tijdnormen in het besluit is om het bestuur van de veiligheidsregio in staat te stellen expliciete en kenbare besluiten te nemen over het niveau van brandweerzorg en daarover verantwoording af te leggen. In dit hoofdstuk wordt beschreven hoe wordt omgegaan met de in het besluit genoemde opkomsttijden van de eerste basisbrandweereenheid, in relatie tot het dekkingsplan. Daarnaast wordt op basis van het brandrisicoprofiel de noodzaak tot snelle inzet van een tweede basisbrandweereenheid beschreven. Dit hoofdstuk kan worden beschouwd als een samenvatting van het document VOGS.
De voorgestelde spreiding van kazernes, materieel en personeel wordt door de brandweer beschouwd als een professioneel verantwoord minimum dat ook kan meebewegen richting een toekomst met bijvoorbeeld lokale veiligheidscommunities.

1.22 Het begrip opkomsttijd

De opkomsttijd is de tijd die verloopt tussen het overgaan van de telefoon op de meldkamer (GMK) en de 'ter plaatse' melding van het brandweervoertuig (het moment van aankomst bij het brandadres). De opkomsttijd bestaat uit:

- de verwerkingstijd van de alarmcentrale plus;
- de uitruktijd van de brandweerpost plus;
- de aanrijtijd van de brandweerpost naar het brandadres.

In onderstaande afbeelding is de opkomsttijd schematisch weergegeven.

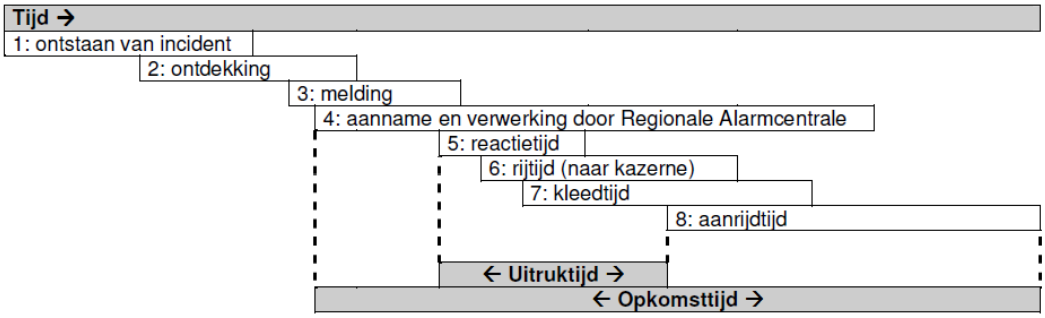

1.23 Verwerkingstijd

Dit is de tijd die de meldkamer nodig heeft om een melding aan te nemen, te verwerken in het systeem en de brandweer te alarmeren. Voor deze tijd wordt een streefwaarde van één minuut gehanteerd. In de praktijk is deze tijd echter sterk afhankelijk van de wijze waarop en hoe de melding de meldkamer bereikt; rechtstreeks of via bijvoorbeeld de 112-centrale Driebergen bij mobiele meldingen, de duidelijkheid van de melding en de werkdruk op dat moment. Periodiek moet de verwerkingstijd beoordeeld en geëvalueerd worden om te sturen en indien nodig een actuelere verwerkingstijd te bepalen.

1.24 Uitruktijd

Dit is de tijd tussen het moment dat de brandweer wordt gealarmeerd en vertrek van de basisbrandweereenheid. Deze tijd wordt bepaald aan de hand van historische gegevens. Omdat de uitruktijd sterk afhankelijk is van de beschikbaarheid van vrijwilligers, is deze bepaald voor twee situaties, namelijk 'dag' en 'avond/nacht/weekend'. In bijlage A is een overzicht opgenomen met de uitruktijden van de eerste basisbrandweereenheid van iedere brandweerpost.

1.25 Aanrijtijd

De aanrijtijd is de tijd dat de basisbrandweereenheid er over doet om zich van de brandweerkazerne naar het incidentadres te verplaatsen. De aanrijtijd is berekend aan de hand van een zogenoemd 'netwerkmodel'. In dit model zijn de rijroutes, die worden gebruikt en de rijsnelheden die daar in het overgrote deel van de gevallen kunnen worden gehaald, opgenomen. Het netwerkmodel berekent altijd de snelste route naar het incidentadres.

1.26 Opkomsttijden in het Besluit veiligheidsregio's

In het Besluit veiligheidsregio's zijn de onderstaande tijdnormen voor opkomsttijden opgenomen[6]. Deze normen vormen het vertrekpunt bij het ontwerpen van het dekkingsplan:

a. vijf minuten bij gebouwen met een winkelfunctie met een gesloten constructie, gebouwen met een woonfunctie boven een gebouw met een winkelfunctie of gebouwen met een celfunctie;
b. zes minuten bij portiekwoningen, portiekflats of gebouwen met een woonfunctie voor verminderd zelfredzamen;
c. acht minuten bij gebouwen met een andere woonfunctie dan bedoeld onder a en b, of met een winkelfunctie, gezondheidszorgfunctie, onderwijsfunctie of logiesfunctie, en
d. tien minuten bij gebouwen met een kantoorfunctie, industriefunctie, sportfunctie, bijeenkomstfunctie of een overige gebruiksfunctie.

Het bestuur van de veiligheidsregio stelt geen opkomsttijd vast die hoger is dan achttien minuten.

Het overal in de regio voldoen aan de in het besluit gestelde opkomsttijden brengt onevenredige kosten en inspanning met zich mee. Daarom heeft het Algemeen Bestuur de bevoegdheid om van de opkomsttijden af te wijken, mits dat gemotiveerd gebeurt en expliciet gemaakt wordt in het dekkingsplan. Dat gebeurt in het document Vo1&S1 dat nauw samenhangt met het brandrisicoprofiel en gelijktijdig door het bestuur wordt vastgesteld.

1.27 Opkomsttijd eerste basisbrandweereenheid

Geprobeerd wordt de tijdnormen uit het Besluit veiligheidsregio's zo veel als mogelijk te halen voor wat betreft de opkomsttijd van de eerste basisbrandweereenheid. Daar waar deze opkomsttijden niet kunnen worden gehaald, is vanuit een risicobenadering in sommige gevallen een hogere opkomsttijd verantwoord. Dat wordt nader beschreven en gemotiveerd in het op het brandrisicoprofiel gebaseerd VOGS. Op basis van deze benadering zijn aan sommige van de in het Bouwbesluit genoemde gebruiksfuncties een aantal risico-compensatieminuten toegekend. Dit leidt tot het hanteren van twee maximaal aanvaardbare opkomsttijden voor de eerste basisbrandweereenheid, die kunnen worden toegepast op de verschillende gebruiksfuncties. In onderstaande tabel zijn de twee normtijden met de betreffende gebruiksfunctie opgenomen.

.

Functies brandrisicoprofiel basiseenheid	Opkomsttijd (minuten)
Woonfunctie voor 2003	8
Woonfunctie na 2003	12
Nachtrecreatie	8
Celfunctie	8
Gezondheidszorgfunctie	8
Logiesfunctie	8
Kantoorfunctie	12
Winkelfunctie	12
Onderwijsfunctie basisonderwijs tot 12 jaar	8
Onderwijsfunctie overige	12
Industriefunctie	12
Sportfunctie	12
Bijeenkomstfunctie overige	12
Bijeenkomstfunctie bestemd voor kinderdagopvang	8
Overige gebruiksfunctie	12
Evenementen	12

[6] Besluit veiligheidsregio's: artikel 3.2.1.

1.28 Dekking eerste basisbrandweereenheid

Om inzichtelijk te maken waar opkomsttijden van de eerste basisbrandweereenheid wel en niet kunnen worden gehaald, is gebruik gemaakt van de rekenmodule Care[7]. In deze module is voor alle objecten met een gebruiksfunctie zoals beschreven in voorgaande paragraaf, een te verwachten opkomsttijd berekend. De gebruiksfuncties per object zijn afgeleid uit de BAG[8] gegevens die zijn aangeleverd door de gemeenten. Door de te verwachten opkomsttijd te vergelijken met de maximaal vastgestelde opkomsttijd voor de betreffende gebruiksfunctie, ontstaat een beeld van welke objecten binnen de maximaal aanvaardbare normtijd en welke objecten buiten de maximaal aanvaardbare normtijd kunnen worden bereikt. Een geografische weergave hiervan treft u aan in bijlage B. Via de link: http://tilburg.maps.arcgis.com/ krijgt u, na aanklikken van het logo van de Veiligheidsregio, een digitale versie.

De repressieve brandweerzorg in de Belgische gemeente Baarle-Hertog wordt verzorgd door de brandweer Baarle-Nassau. Omdat België andere maatstaven kent voor wat betreft opkomsttijden zijn hiervan geen plaatjes toegevoegd in bijlage B. Wel wordt in bijlage C een overzicht gegeven van de gemeente. Daaruit blijkt tevens dat er geen Seveso inrichtingen (Belgische benaming voor BRZO inrichtingen) in Baarle-Hertog aanwezig zijn.

1.29 Realisatiepercentages

Het Besluit veiligheidsregio's verplicht het bestuur om alle in de praktijk gerealiseerde opkomsttijden te registreren. Deze registratie is nodig om periodiek te kunnen bepalen of de risico-inschatting nog actueel is en het dekkingsplan moet worden bijgesteld. Uit de registratie blijkt immers of de opkomsttijden in een bepaald gebied gehaald of overschreden worden. De opkomsttijden zijn hiermee te beschouwen als een kritisch kwaliteitskenmerk van de brandweer.

In het dekkingsplan vindt bestuurlijke verantwoording plaats voor die objecten en gebieden waarvan **vooraf** (in theorie) is vastgesteld dat de normtijden structureel niet gehaald worden. De incidentele zaken (zoals verkeerscongestie, defecten) spelen bij de beoordeling van de kwaliteit van de basisbrandweerzorg **achteraf** (in de praktijk) een rol. Vaak gelden deze als een verklaring tussen de geplande en de daadwerkelijk gerealiseerde brandweerzorg. Bij teveel overschrijdingen zijn maatregelen nodig om dit te verhelpen (kazernes verplaatsen, bijbouwen, verkeersmaatregelen en dergelijke). Het is aan het bestuur om te bepalen in hoeverre de vastgestelde opkomsttijden in het dekkingsplan, mogen worden overschreden in de realisatiefase. Als leidraad gelden hierbij de volgende maatstaven, in afwachting van landelijke ontwikkelingen (project Rembrand 1 en 2).

Voor Brandweer Midden- en West-Brabant gelden op basis van het bovenstaande de volgende realisatiepercentages:

- 80% van het totaal aantal objecten wordt binnen de bestuurlijk vastgestelde maximale normtijd bereikt;
- waar niet aan het uitgangspunt van 80% voldaan kan worden, wordt tenminste 95% van de objecten maximaal twee minuten later bereikt;
- voor de overige 5% van de objecten geldt dat deze binnen de maximale opkomsttijd van 18 minuten bereikt worden.

1.30 Normtijd tweede basisbrandweereenheid

Om de impact van een escalerend incident zo laag mogelijk te houden, is snelle beschikbaarheid van een tweede basisbrandweereenheid noodzakelijk. In het brandrisicoprofiel is een gebiedstype benoemd waar naar verwachting de waarschijnlijkheid van escalatie groot is en tevens het risico op maatschappelijke onrust erg hoog is, namelijk binnenstedelijk gebied. De kans op en het effect van escalatie van incidenten in dit gebied wordt zo groot geacht, dat de aanwezigheid van een tweede basisbrandweereenheid op de daar gelegen posten noodzakelijk is. Hiermee is voor de betreffende gebieden de noodzakelijke snelle opkomst van een tweede basisbrandweereenheid gegarandeerd. Dit is in lijn met het advies van de Inspectie Veiligheid en Justitie naar aanleiding van de brand aan de Kelders te Leeuwarden.

[7] De rekenmodule Care wordt geleverd door Falck AVD.
[8] BAG: Basis Administratie Gemeenten

Naast de aanwijzing van het binnenstedelijk gebied, zijn op basis van het brandrisicoprofiel de volgende specifieke risicovolle objecten te benoemen, die, in combinatie met elkaar aanleiding kunnen geven voor het plaatsen van een tweede basisbrandweereenheid op dezelfde post*:* een ziekenhuis, een gevangenis en de aanwezigheid van meerdere Brzo-bedrijven (bedrijven met risico op zware ongevallen). Wanneer de basisbrandweereenheid van een nabijgelegen post niet snel genoeg ter plaatse kan zijn bij een incident bij deze objecten of er sprake is van meerdere risicovolle objecten, is dat aanleiding voor het plaatsen van een tweede basisbrandweereenheid op dezelfde post. Als opkomsttijd voor de tweede basisbrandweereenheid wordt dan uitgegaan van maximaal twee minuten langer dan de eerste basisbrandweereenheid bij gelijktijdige alarmering.

Risicogericht benadering

Uit het voorliggende dekkingsplan blijkt dat de brandweer niet overal de opkomstnormen kan realiseren. In een aantal gebieden worden de normen overschreden. Dit betekent echter niet automatisch dat het brandrisico onaanvaardbaar is. Brandveiligheid is de optelsom van maatregelen op het gebied van zowel risicobeheersing als incidentbestrijding. De brandweer streeft naar verbetering van brandveiligheid in het gehele verzorgingsgebied waarbij de focus is gericht op de gebieden dan wel objecten waar de brandrisico´s het grootst zijn.

De brandweer hanteert een risicogerichte aanpak om de brandveiligheid te optimaliseren. Dit houdt in dat een combinatie van preventieve- en preparatieve maatregelen wordt getroffen om de grootste brandrisico´s per gemeente of wijk optimaal te beheersen. Daarbij is de brandweerzorg een gedeelde verantwoordelijkheid van de gemeenten en de brandweer maar wordt ook een beroep gedaan op de eigen verantwoordelijkheid van burgers, bedrijven en instellingen.

De kaders voor het risicobeleid worden vastgelegd in het regionaal beleidsplan. De veiligheidsregio en de brandweer beschikken over een aantal instrumenten die de basis leggen voor een risicogerichte aanpak ten behoeve van de optimalisering van de brandveiligheid. De risico´s worden in kaart gebracht en geanalyseerd in het risicoprofiel en het brandrisicoprofiel. De dekking van de brandweerzorg wordt vastgelegd in het dekkingsplan. De organisatie van de specialistische brandweerzorg is beschreven in het specialismen spreidingsplan. De toolbox bestaat uit een aantal functiegerichte maatregelpakketten (bijvoorbeeld logiesfunctie, woonfunctie, celfunctie, verzorgingsfunctie, industriefunctie, enz.) waarmee de brandveiligheid kan worden verbeterd, in de zin van het voorkomen van brand, het tijdig ontdekken en melden van brand alsmede het tijdig ontvluchten bij brand. In 2015 wordt een plan van aanpak opgesteld om per gemeente de functiegerichte pakketten van de toolbox te vertalen naar objectgerichte[9] maatregelen en acties.

Parallel zijn een aantal ontwikkelingen ingezet die nader invulling geven aan de risicogerichte aanpak. Met risicobeheersing 2.0 wordt gestreefd naar een doelgerichte advisering in plaats van regelgerichte advisering. Bij brandveilig leven staat het risicobewustzijn en zelfredzaamheid centraal. Vernieuwde repressie richt zich op scenariogerichte brandbestrijdingstactieken en nieuwe repressieve technieken. Bij uitruk op maat wordt de bezetting van een tankautospuit afgestemd op een brandmelding en de personele beschikbaarheid van een brandweerkazerne.

De clustercommandanten zijn integraal verantwoordelijk voor de brandveiligheid in hun cluster. Zij dragen zorg voor afstemming van het brandveiligheidsbeleid met de gemeenten en een gezamenlijke, op brandrisico´s gebaseerde, prioriteitstelling. Op basis van een top 3, top 5 of top 10[10] kan de gemeente maatregelen uit de toolbox inzetten. De brandweer adviseert hierbij en kan hierin ondersteunen.

Middels de uitkomsten van de risicogerichte aanpak kan het bestuur van de veiligheidsregio een afgewogen keuze maken of een overschrijding van de norm opkomsttijd al dan niet wenselijk is. In het eerste kwartaal van 2015 wordt de risicogerichte benadering verder uitgewerkt en vertaald in een concreet plan van aanpak. Bij de bestuurlijke vaststelling van het brandrisicoprofiel en het dekkings- en specialismenspreidingsplan in juli 2015, is het plan van aanpak beschikbaar. In de resterende beleidsperiode tot en met 2018 wordt het plan van aanpak uitgevoerd.

Op de volgende pagina is de risicogerichte benadering schematisch weergegeven.

[9] Bij een objectgerichte benadering wordt gekeken naar individuele bouwwerken
[10] Afhankelijk van de grootte van het gebied en de brandrisico´s

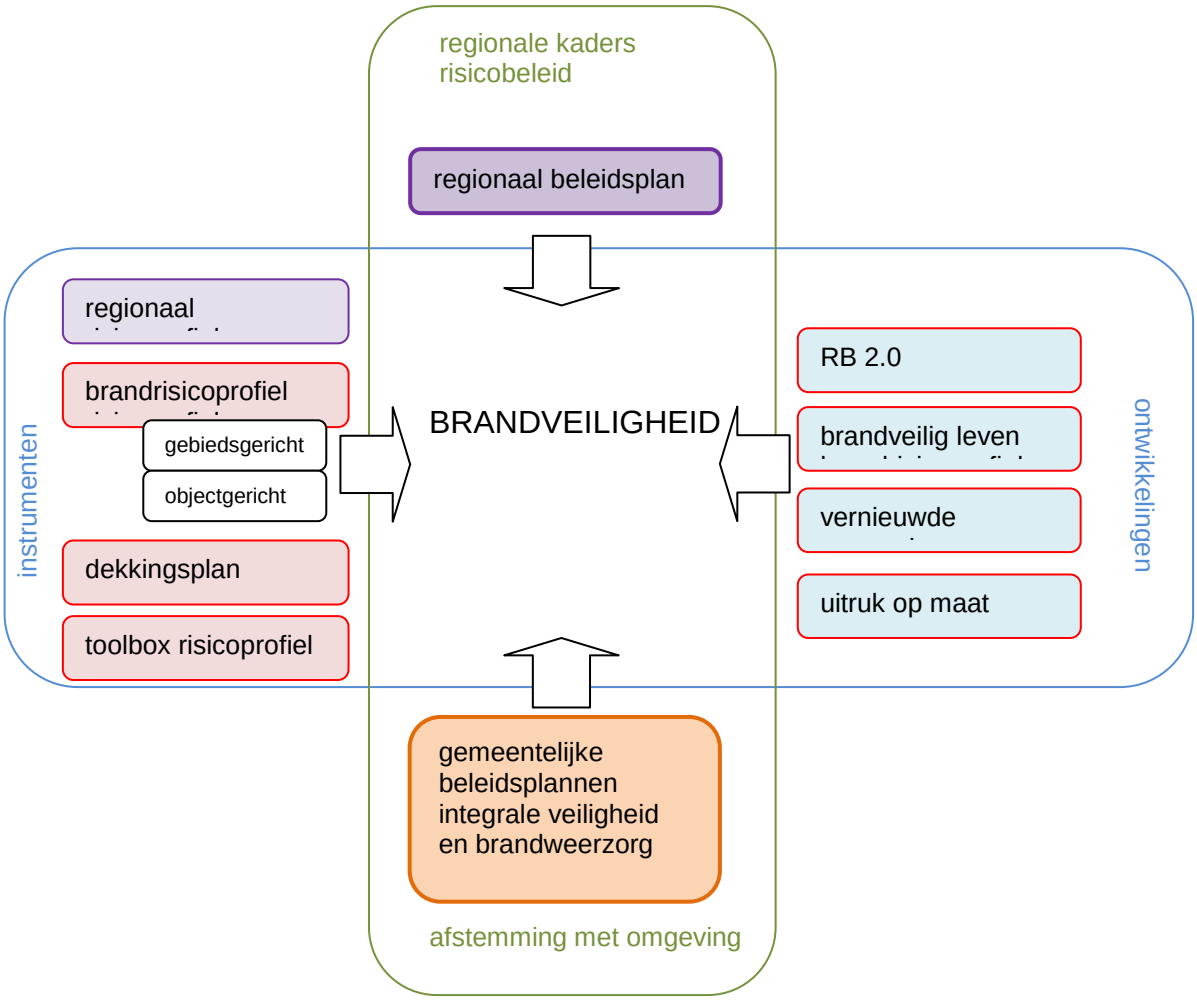
regionale kaders
risicobeleid
regionaal beleidsplan
regionaal
brandrisicoprofiel
gebiedsgericht
objectgericht
dekkingsplan
toolbox risicoprofiel
instrumenten
BRANDVEILIGHEID
RB 2.0
brandveilig leven
vernieuwde
uitruk op maat
ontwikkelingen
gemeentelijke
beleidsplannen
integrale veiligheid
en brandweerzorg
afstemming met omgeving

Organisatie van de brandweerzorg

1.31 Brandweerkazernes

In het verzorgingsgebied van de Brandweer Midden- en West-Brabant zijn 69 brandweerkazernes gevestigd, van waaruit de brandweerzorg wordt geleverd. Een overzicht van deze locaties is op de volgende pagina weergegeven.

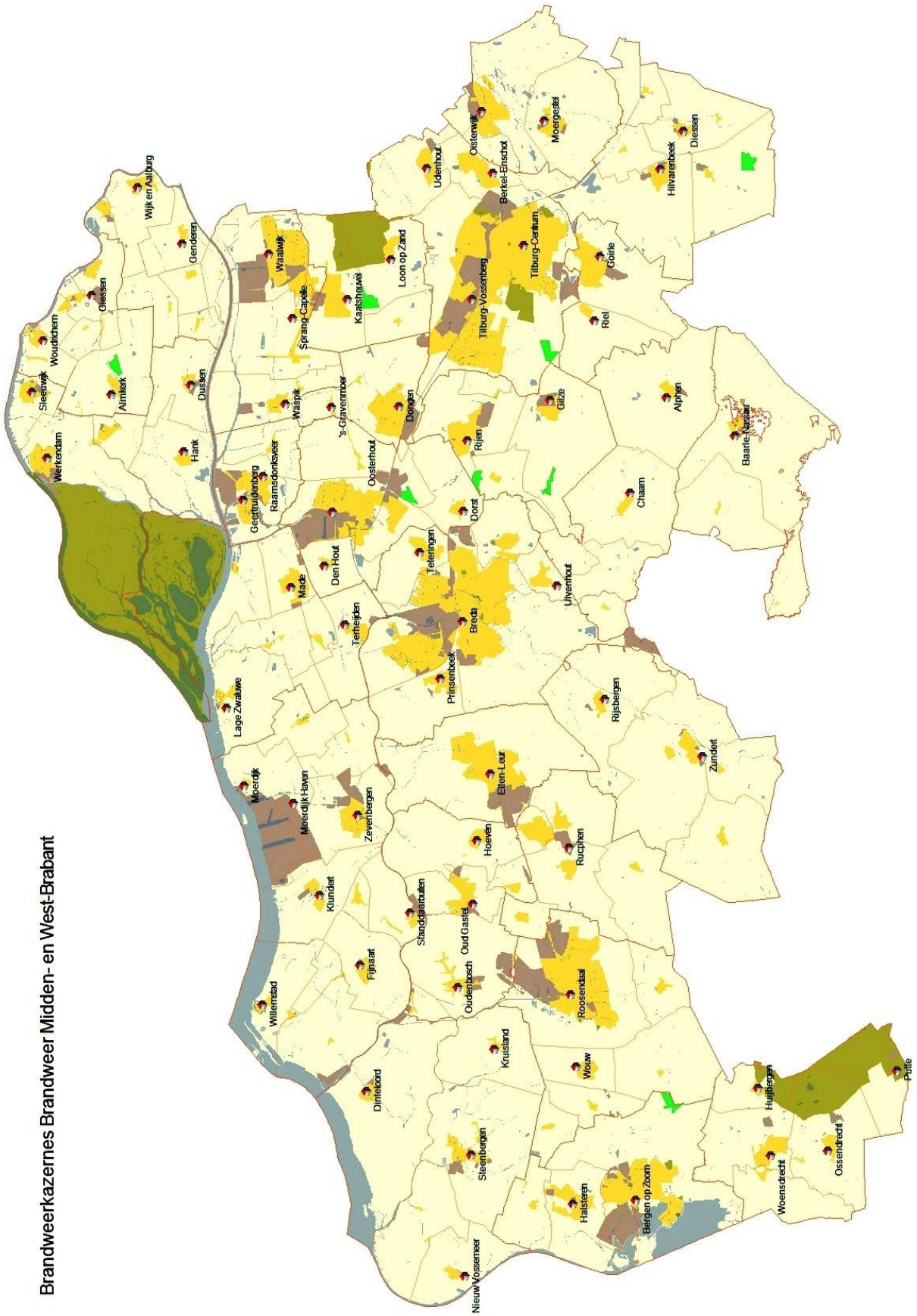
Brandweerkazernes Brandweer Midden- en West-Brabant
Wijk en Aalburg
Genderen
Giessen
Woudrichem
Sleeuwijk
Werkendam
Aalburg
Dussen
Hank
Waalwijk
Waspik
Sprang-Capelle
Kaatsheuvel
's-Gravenmoer
Loon op Zand
Geertruidenberg
Raamsdonksveer
Oosterhout
Dongen
Udenhout
Oisterwijk
Berkel-Enschot
Moergestel
Hilvarenbeek
Diessen
Tilburg-Centrum
Tilburg-Vossenberg
Goirle
Riel
Gilze
Rijen
Dorst
Alphen
Baarle-Nassau
Chaam
Made
Den Hout
Terheijden
Teteringen
Breda
Ulvenhout
Prinsenbeek
Lage Zwaluwe
Moerdijk
Moerdijk Haven
Zevenbergen
Klundert
Standdaarbuiten
Oud Gastel
Fijnaart
Oudenbosch
Willemstad
Hoeven
Etten-Leur
Rijsbergen
Zundert
Rucphen
Roosendaal
Dinteloord
Kruisland
Wouw
Steenbergen
Halsteren
Bergen op Zoom
Nieuw Vossemeer
Woensdrecht
Ossendrecht
Huijbergen
Putte

7.1 Organisatievormen

In Midden- en West-Brabant wordt de brandweerzorg met verschillende organisatievormen uitgevoerd: volledig vrijwillig, volledig beroeps (24-uursdienst) of een combinatievorm. Overwegingen om te kiezen voor een beroepsorganisatie zijn vooral gelegen op het vlak van risico's, aantallen incidenten op jaarbasis en gewenste snelle beschikbaarheid. Een verzorgingsgebied met grote risico's heeft statistisch gezien ook meer kans op veel incidenten met vaak grote effecten. Om al deze incidenten adequaat te kunnen bestrijden is een vrijwillige organisatie vaak niet meer toereikend. Immers, de vrijwilligers hebben naast hun vrijwillige taak in de meeste gevallen nog een andere werkgever. Wanneer het aantal uitrukken op jaarbasis rond de 300 tot 350 ligt (gemiddeld 1 per dag) dan is de overweging om over te gaan naar een beroepsorganisatie dan wel naar een combinatievorm valide. Deze aantallen uitrukken kunnen niet op de "hoofdwerkgevers" worden afgewenteld.

De brandweerposten Bergen op Zoom, Breda, Moerdijk Haven, Roosendaal, Tilburg-Centrum en Tilburg-Vossenberg beschikken over een volledige beroepsorganisatie. Daarnaast zijn op de posten Bergen op Zoom, Moerdijk Haven, Roosendaal en Tilburg-Centrum ook vrijwillige medewerkers actief. Op de brandweerpost Oosterhout is gedurende kantooruren een beroepsbezetting aanwezig om de eerste uitruk te verzorgen. Voor de ondersteuning en buiten kantooruren wordt vanuit deze brandweerpost uitgerukt met vrijwillige medewerkers. De overige brandweerposten zijn volledig georganiseerd met vrijwilligers.

1.32 De bezetting van de brandweerposten

De bezetting van de brandweerposten is gebaseerd op de in het Besluit veiligheidsregio's bepaalde bezetting van de eenheden voor de basisbrandweerzorg en het aantal specialismen en hun bezetting. Voor de berekening van de formatie wordt gebruik gemaakt van een vermenigvuldigingsfactor. Hiermee wordt het netto aantal functies vermenigvuldigd om het bruto noodzakelijk aantal functionarissen te berekenen dat nodig is om de uitruk van de eenheden te garanderen. Voor de beroepsorganisatie geldt een roosterfactor; voor de vrijwilligersformatie geldt een z.g. garantiefactor.

1.32.1 Roosterfactor beroepsorganisatie

Voor de organisatie van de 24-uursdiensten wordt een roosterfactor van 4,53 gehanteerd.

1.32.2 Garantiefactoren vrijwilligersformatie

Brandweer Midden- en West-Brabant hanteert de volgende garantiefactoren:

Eenheid / taak	Garantiefactor	Toelichting
Eerste basisbrandweereenheid	3	Maximale basisformatie is 3 x 6 = 18 met een bandbreedte van 16 tot 20. Bij meer dan 250 uitrukken per jaar verhoging met maximaal 4.
Tweede basisbrandweereenheid op zelfde post	2	Toevoeging aan de maximale basisformatie van 2 x 6 = 12
Redvoertuig, hulpverleningsvoertuig, tankwagen, eerstelijns haakarmbak	2	Toevoeging aan maximale basisformatie van 2 x 2 = 4 (de garantiefactor voor deze voertuigen is niet cumulatief). Zo nodig wordt maatwerk toegepast.
Overige taken en voertuigen (groot watertransport, ongevalsbestrijding gevaarlijke stoffen, verkennings-eenheden, oppervlakteredding	-	De uitvoering van deze taken gebeurt door de basisformatie.
Ondersteuningspeloton, gebiedsafhankelijke specialismen	-	Voor deze specialismen wordt maatwerk toegepast.

Naast de garantiefactor wordt het aantal benodigde vrijwilligers ook bepaald door niet of moeilijk te beïnvloeden factoren, zoals de geografie van een gemeente, de woonafstand van vrijwilligers tot de post, het aantal beschikbare vrijwilligers overdag en avond / nacht weekend. Dit kan leiden tot het naar boven of beneden aanpassen van de, op basis van de garantiefactor, vastgestelde basisformatie met 10%. Bovendien kan het aantal uitrukken van een post reden zijn om de belasting over een grotere groep vrijwilligers te verdelen. Bij meer dan 250 uitrukken per jaar wordt gesproken over verhoogde "uitrukdruk". Dit kan leiden tot een verhoging van de basisformatie met maximaal 20%.

In het overzicht van bijlage D is opgenomen waar de roosterfactor en de garantiefactoren toe leiden, voor wat betreft het aantal medewerkers per brandweerpost.

Spreiding eenheden basisbrandweerzorg

1.33 Inleiding

Voor de uitvoering van de brede basistaken van de brandweerzorg worden drie soorten eenheden gebruikt. Deze eenheden dienen volgens het Besluit veiligheidsregio's te beschikken over een voertuig met uitrusting[11]. Achtereenvolgens benoemt het besluit:

- een basisbrandweereenheid met de beschikking over een tankautospuit met uitrusting;
- een ondersteuningseenheid voor het redden en blussen op hoogte met de beschikking over een redvoertuig met uitrusting;
- een ondersteuningseenheid voor hulpverlening met de beschikking over een hulpverleningsvoertuig met uitrusting.

Het aantal eenheden voor de basisbrandweerzorg en de spreiding en plaatsing daarvan, is gebaseerd op de fundamenten en kaders welke zijn geformuleerd in hoofdstuk 0 van dit document.

1.34 Tankautospuiten

De tankautospuiten zijn onder te verdelen in drie categorieën:

1. de basis tankautospuit;
2. de tweede tankautospuit op dezelfde brandweerpost;
3. de 'reserve' tankautospuit.

1.34.1 De basis tankautospuit

De basis tankautospuit is het voertuig dat op alle 69 uitrukposten aanwezig is, voor het leveren van de basisbrandweerzorg. De basis tankautospuit is te verdelen in standaard, industriële tankautospuit en vierwiel aangedreven (4x4). Alle drie kunnen worden ingezet t.b.v. de uitvoering van de wettelijke taken. Een 4x4 is bovendien geschikt om te worden ingezet bij het bestrijden van natuurbranden. De industriële tankautospuit is geschikt voor industriële brandbestrijding. In de Publiek-Private samenwerking (PPS) voor Moerdijk Haven is vastgelegd dat de post Moerdijk Haven moet beschikken over een industriële tankautospuit. Om de beschikbaar van een industriële tankautospuit te kunnen garanderen is een tweede industriële tankautospuit geplaatst in Bergen op Zoom. Bergen op Zoom heeft veel risicovolle industrie en hier wordt de industriële brandbestrijding ook steeds belangrijk.

1.34.2 De tweede tankautospuit op dezelfde brandweerpost

Om de impact van een escalerend incident in de gebiedstypen binnenstedelijk gebied zo laag mogelijk te houden is een tweede tankautospuit op de posten Bergen op Zoom, Breda, Roosendaal en Tilburg-Centrum gestationeerd. Daarnaast is er op de posten Etten-Leur, Oosterhout en Waalwijk een tweede tankautospuit geplaatst, bij de twee laatst genoemde gemeenten in verband met de aanwezigheid van specifieke risicovolle objecten.

1.34.3 De 'reserve' tankautospuit

Het uitvallen van een tankautospuit door onderhoudswerkzaamheden, oefeningen, opleidingen en wedstrijdactiviteiten is voorzienbaar en mag geen afbreuk doen aan de paraatheid van de brandweer. Om de primaire brandweerzorg te kunnen garanderen is het noodzakelijk de beschikking te hebben over een reserve tankautospuit. Deze kunnen tevens worden ingezet wanneer extra slagkracht nodig is bij langdurige en grootschalige inzetten. Om deze reden dient een 'reserve' tankautospuit altijd volledig operationeel inzetbaar te zijn en in die zin is het woord 'reserve' wellicht minder van toepassing. Het aantal reserve tankautospuiten bedraagt 20%, wat neerkomt op zestien stuks. Vanuit een bestuurlijke overweging zijn in Oisterwijk, Zevenbergen en Baarle-Nassau reserve tankautospuiten geplaatst. De plaatsing van de overige reserve tankautospuiten is een verantwoordelijkheid van het cluster.

Op de volgende pagina is de stationering van de tankautospuiten geografisch weergegeven. De reservetankautospuiten voorzien van een sterretje hebben geen vaste standplaats.

[11] Besluit veiligheidsregio's: hoofdstuk 3, artikel 3.1.1 t/m 3.1.4.

Tankautopsuiten
TS : tankautospuit
TS 4X4: tankautospuit 4X4
RTS: reserve tankautospuit
RTS *: reserve tankautospuit zonder vaste standplaats
ITS : industriële tankautospuit
MTS: mini tankautospuit

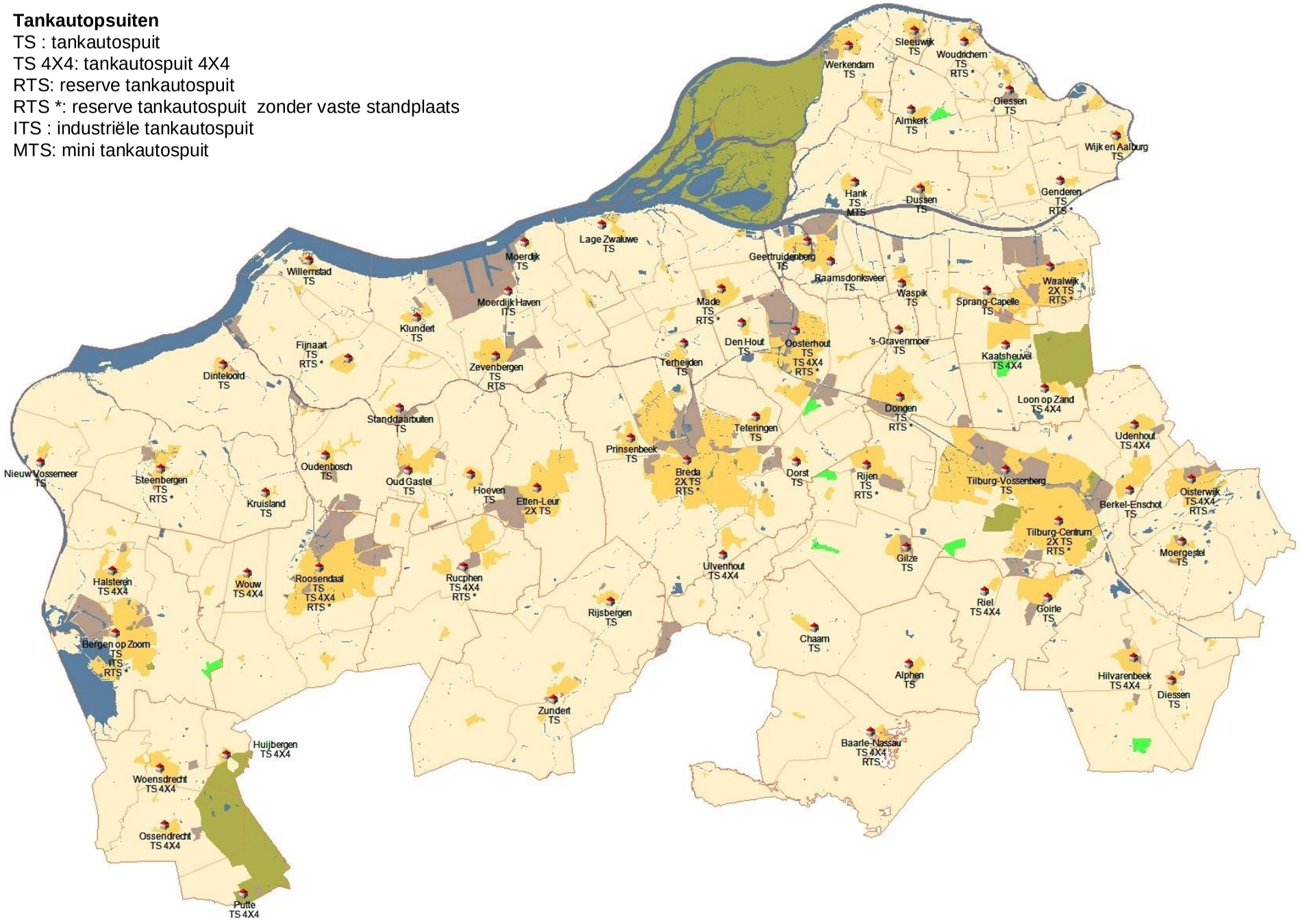

1.35 Redvoertuigen

‘Redvoertuig’ is de verzamelnaam voor autoladder en hoogwerker. Het redvoertuig wordt ingezet voor een aantal zeer verschillende taken, te weten: de redding van mens en dier vanaf hoogte, ter ondersteuning bij de blussing (wanneer een blusinzet van bovenaf nodig is), ter ondersteuning van het veilig werken op hoogte (zoals bijvoorbeeld bij schoorsteenbranden en stormschade), ter ondersteuning van de ambulancedienst (afhijsen van patiënten die horizontaal moeten worden vervoerd of die niet via de normale wijze uit een pand kunnen worden gebracht), als vluchtweg van het eigen personeel en allerlei andere werkzaamheden die hoogte vergen.

Snelle inzet van een redvoertuig is noodzakelijk voor het vanaf hoogte redden van mensen uit gebouwen. Dit risico geldt met name bij oudere gebouwen, omdat daarbij in het verleden brandpreventie op een ander niveau georganiseerd was. Deze gebouwen, waarbij sprake is van beperkte vluchtwegen en slechte brandwerendheid, worden vooral nog aangetroffen in stedelijke gebieden met oude wijken. Met de komst van het Bouwbesluit is de snelle inzet van een redvoertuig voor redding op hoogte minder noodzakelijk geworden voor gebouwen die aan de in het Bouwbesluit gestelde eisen voldoen. Hoewel, zoals bij alle voertuigen, een snelle opkomst na alarmering altijd wenselijk is, is bij de andere taken van het redvoertuig het belang van de inzet meer gelegen in de gegarandeerde opkomst dan in de snelheid van de opkomst.

1.35.1 Aantal en spreiding

Voor een verantwoorde spreiding van de redvoertuigen is uitgegaan van een gebiedsgerichte (generieke) benadering van de af te dekken risico’s. In de stedelijke gebieden met oude wijken is de kans op een incident waarbij redding op hoogte snel noodzakelijk is, het grootst. Dit vraagt om snelle opkomst van een redvoertuig. Deze risicogerichte benadering leidt tot de positionering van een redvoertuig op de posten:

- Bergen op Zoom
- Breda
- Etten-Leur
- Moerdijk Haven
- Oosterhout
- Roosendaal
- Tilburg-Centrum
- Tilburg-Vossenberg
- Waalwijk

Opgemerkt wordt dat als gevolg van woningbouw in het verleden met andere eisen, er altijd sprake zal blijven van een restrisico, dat repressief niet is af te dekken.

Op de volgende pagina is de stationering van de redvoertuigen geografisch weergegeven.

Redvoertuigen

Maximale opkomsttijd
Geel: 15 minuten
Blauw: 30 minuten
Lichtrood: 45 minuten

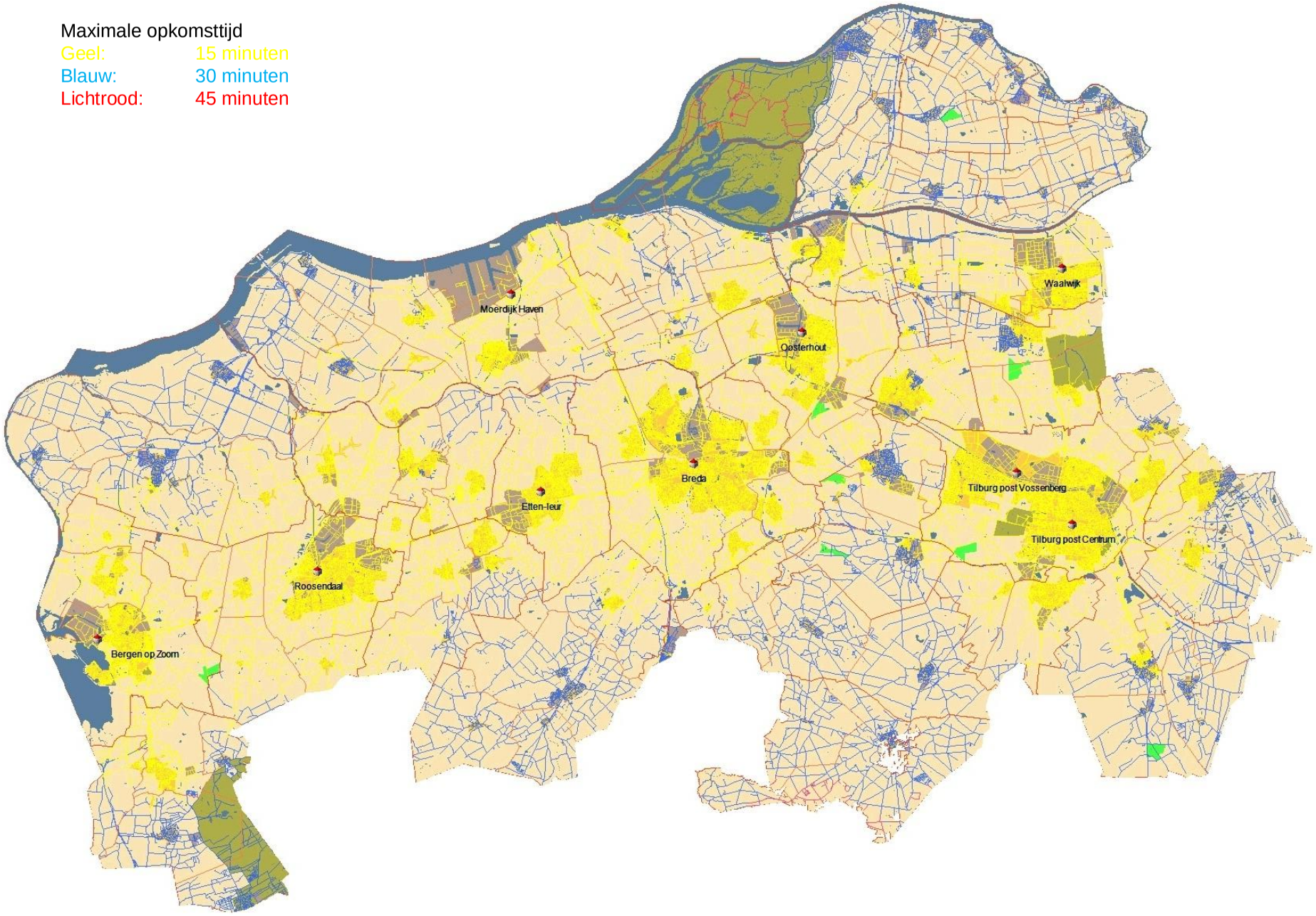

1.36 Hulpverleningsvoertuigen

Een hulpverleningsvoertuig is een ondersteunend voertuig aan de tankautospuit bij technische hulpverlening, de bestrijding van ongevallen met gevaarlijke stoffen en bij waterongevallen. Het voertuig is te onderscheiden in twee typen: HV1 en HV2. De verschillen tussen de HV1 en HV2 worden bepaald door de aanwezigheid van een kraan en lier op de HV1 en het extra uitrustingsniveau van de HV1 voor de bestrijding van, en ondersteuning bij complexe incidenten.

1.36.1 Aantal en spreiding

Op basis van risico's, getoetst aan ervaringen, wordt een hulpverleningsvoertuig voornamelijk ingezet op snelwegen, spoorwegen en industrieterreinen met chemische bedrijven. Het Besluit veiligheidsregio's noemt geen opkomsttijd voor het hulpverleningsvoertuig. Gekozen wordt voor een strategische positionering van deze voertuigen bij knooppunten van snelwegen en in de omgeving van grotere industrieterreinen. Dit leidt tot een benodigd aantal van tien hulpverleningsvoertuigen, waarvan drie van het type HV1, welke zijn gepositioneerd op de posten:

- Bergen op Zoom (HV2)
- Breda (HV1)
- Dinteloord (HV2)
- Kaatsheuvel (HV2)
- Raamsdonksveer (HV2)
- Roosendaal (HV1)
- Terheijden (HV2)
- Tilburg-Centrum (HV1)
- Werkendam (HV2)
- Zevenbergen (HV2)

Op de volgende pagina is de stationering van de hulpverleningsvoertuigen geografisch weergegeven.

Hulpverleningsvoertuigen
HV1: hulpverleningsvoertuig type 1
HV2: hulpverleningsvoertuig type 2

Maximale opkomsttijd
Geel: 15 minuten
Blauw: 30 minuten
Lichtrood: 45 minuten

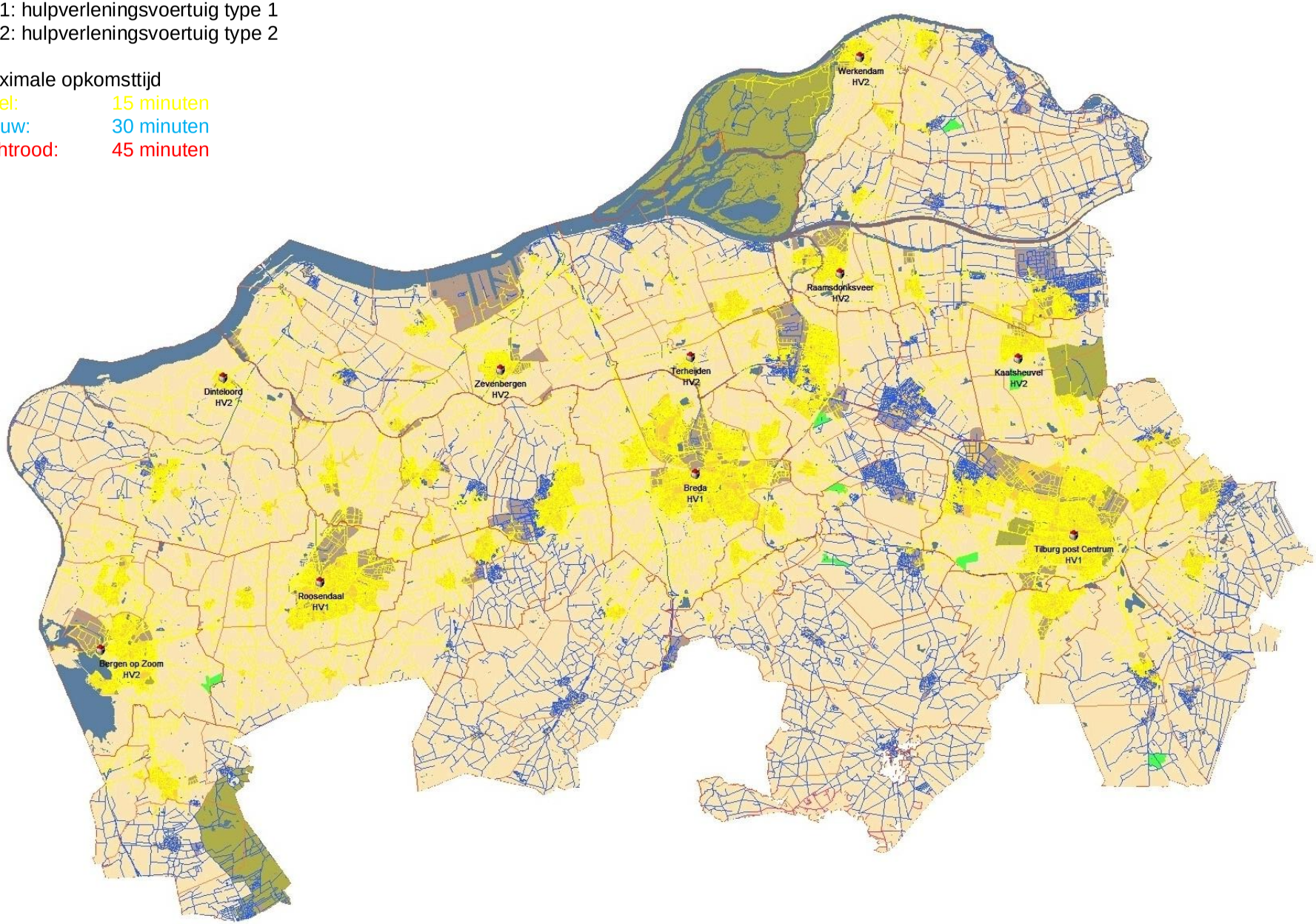

Spreiding specialismen

1.37 Inleiding

In dit hoofdstuk staan de specialismen van de brandweer centraal. Om te komen tot een efficiënte en effectieve spreiding van de specialismen, is een risicobenadering gevolgd. Door middel van deze benadering, worden de specialismen zodanig in de regio gepositioneerd, dat zij op basis van het aanwezige risico c.q. risico's het meest snel en doelmatig kunnen worden ingezet. Achtereenvolgens worden de volgende specialismen aan de orde gesteld:

- Waterongevallenbestrijding;
- Schuimblussing;
- Watertransport;
- Natuurbrandbestrijding;
- Ondersteuningspeloton
- Gaspakken;
- Ontsmetting;
- Verkenningseenheden;
- Incidentbestrijding op vaarwegen.

Tenslotte wordt een overzicht gegeven van de haakarmvoertuigen, welke noodzakelijk zijn om invulling te kunnen geven aan verschillende specialismen.

1.38 Waterongevallenbestrijding

1.38.1 Inleiding

Waterongevallenbestrijding is te definiëren als alle werkzaamheden die de brandweer verricht om te water geraakte personen en/of dieren te redden. Waterongevallenbestrijding wordt op een drietal manieren uitgevoerd:

- Door een z.g. grijpredding vanaf de waterkant, uit te voeren wanneer de situatie dat toelaat;
- Door een oppervlakteredding, wanneer personen en/of dieren zich nog aan de oppervlakte bevinden, maar niet meer vanuit de waterkant kunnen worden gered;
- Door het inzetten van brandweerduikers, wanneer personen en/of dieren zich onder water bevinden en niet meer kunnen worden gered d.m.v. oppervlakteredding. Opgemerkt wordt dat van reddend duiken in de meeste gevallen geen sprake zal zijn. De meerwaarde van het brandweerduiken is dan gelegen in het beperken van de sociaalpsychologische impact bij zowel de nabestaanden als de hulpverleners.

1.38.2 Aantal en spreiding

Voor het uitvoeren van de grijpredding, oppervlakteredding en het duiken wordt gebruik gemaakt van verschillende eenheden en specialistische teams. De organisatie hiervan binnen de regio is als volgt:

- Iedere basisbrandweereenheid is in staat een grijpredding uit te voeren. Alle 69 brandweerposten beschikken over een basisbrandweereenheid.
- Er zijn elf oppervlaktereddingsteams gepositioneerd op de posten:
    - Bergen op Zoom
    - Hank
    - Genderen
    - Made
    - Moergestel
    - Roosendaal
    - Steenbergen
    - Tilburg-Vossenberg
    - Sprang-Capelle
    - Willemstad
    - Woudrichem
- Er is één duikteam dat opereert vanuit de post Breda.
-

Post Genderen krijgt in 2015 een oppervlaktereddingsteam om een betere dekking te krijgen in het gebied Bergsche Maas/Heusden kanaal/afgedamde Maas/Veense plassengebied. In het recreatie

seizoen is dit een drukbezocht watergebied waar een extra OVR team meer zekerheid biedt bij een waterongeval.

Op de volgende pagina is de stationering van de eenheden ten behoeve van waterongevallenbestrijding geografisch weergegeven.

Waterongevallenbestrijding
WO: Waterongevallenvoertuig(duikteam)

Maximale opkomsttijd
Geel: 15 minuten
Blauw: 30 minuten
Lichtrood: 45 minuten

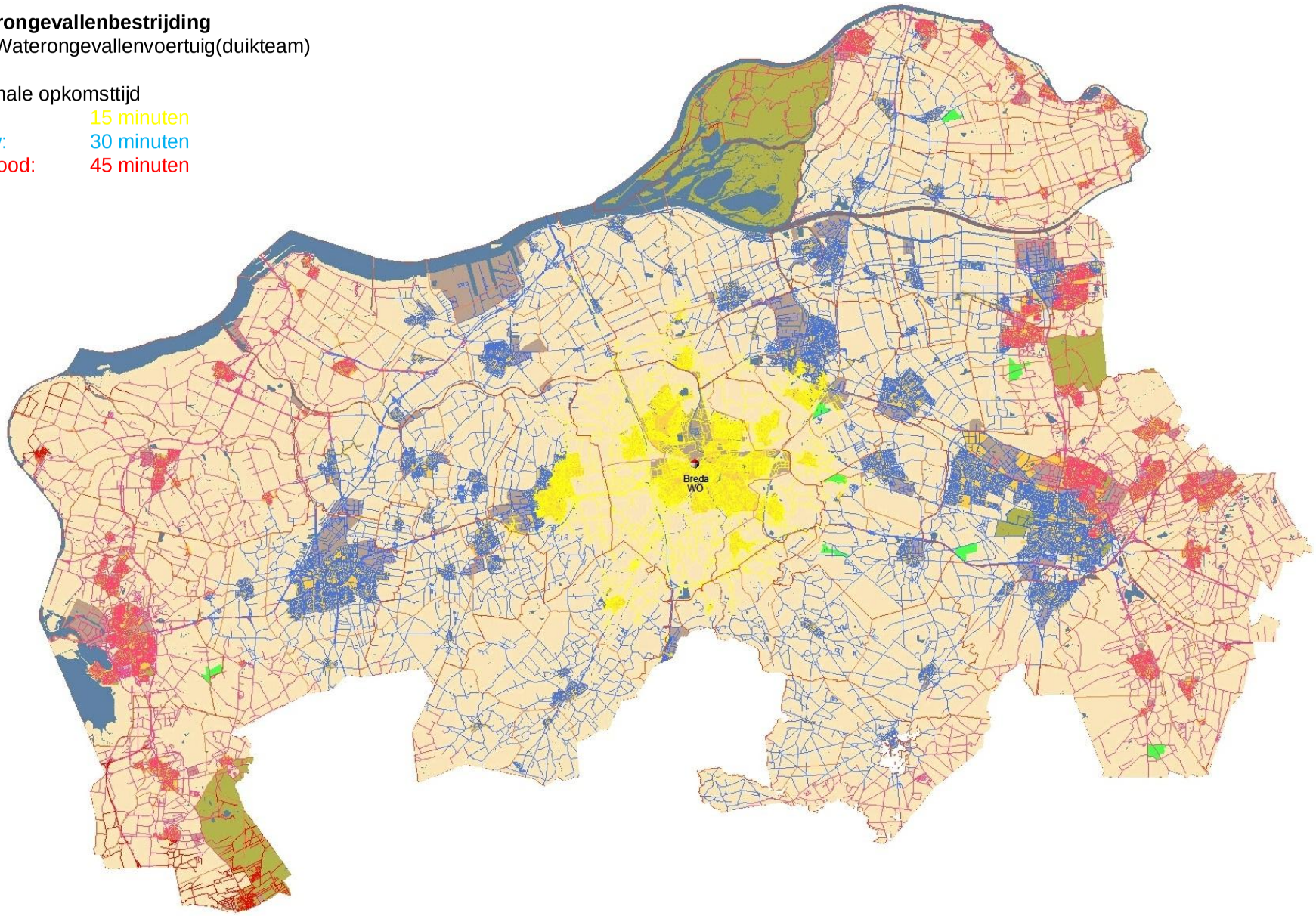

Waterongevallenbestrijding
OVR: oppervlakte reddingsteam

Maximale opkomsttijd
Geel: 15 minuten
Blauw: 30 minuten
Lichtrood: 45 minuten

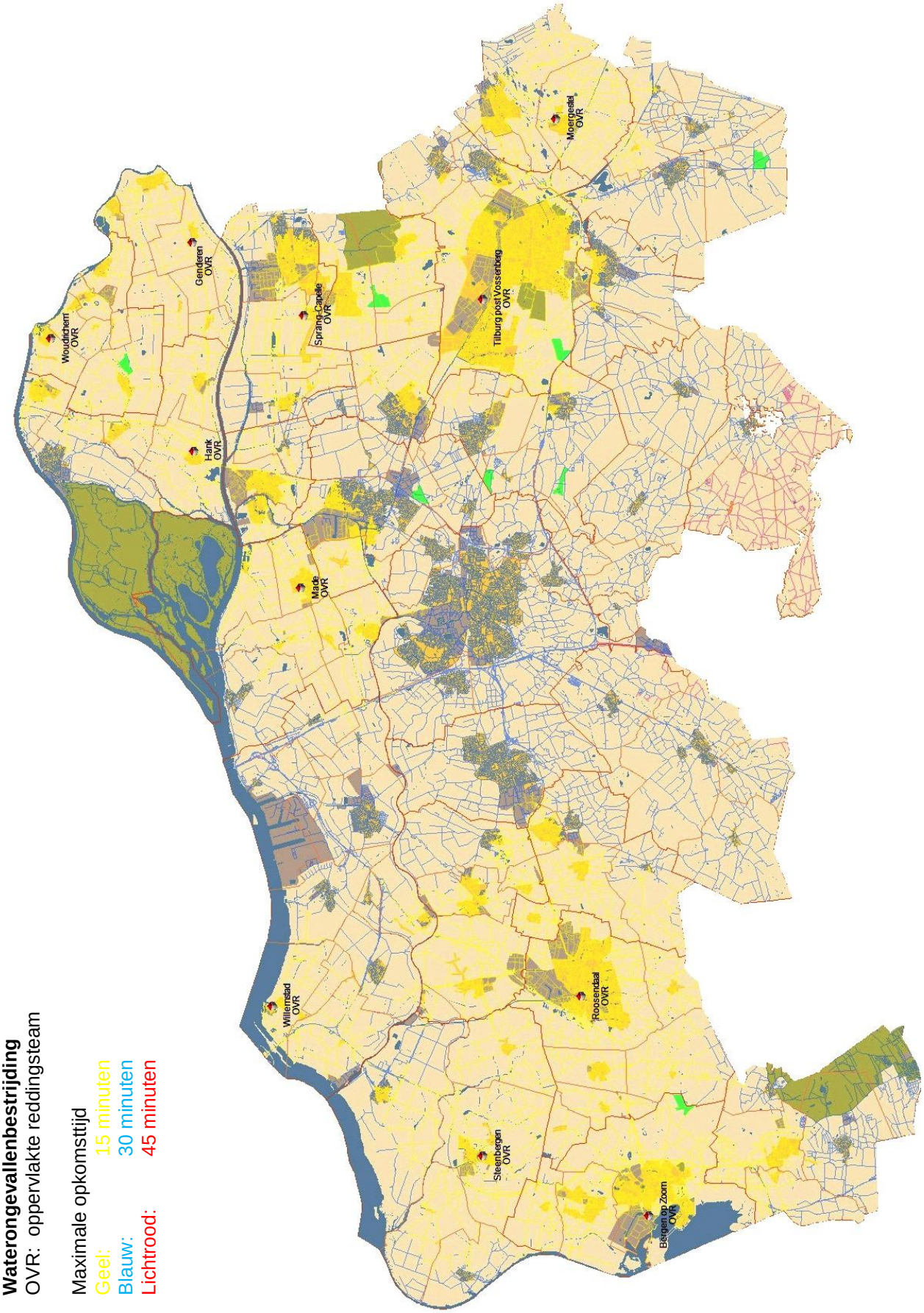

1.39 Schuimblussing

1.39.1 Inleiding

Een schuiminzet is soms noodzakelijk bij transportincidenten (tankwagens en tankwagons) met gevaarlijke stoffen en bij ongevallen en branden in industriële omgevingen. Hierbij wordt gebruik gemaakt van een schuimblusvoertuig. Ter aanvulling op schuimblusvoertuigen kan extra materiaal en schuimvormend middel vanuit een mobiele voorraad worden ingezet. Een schuimblusvoertuig kan daarnaast bijzonder waardevol zijn bij de brandbestrijding waarbij een grote worplengte nodig is. De inzet van schuimvormende middelen is het meest succesvol en bedoeld voor het afdekken van vloeistofplassen. Het is niet geschikt voor inzet in (resten van) gebouwen.

1.39.2 Aantal en spreiding

Gelet op de uitgestrektheid van Midden- en West-Brabant, de infrastructuur (vele autowegen, spoorwegen,spoorwegemplacementen), de nog steeds toenemende intensiteit van het transport in het algemeen en van gevaarlijke stoffen in het bijzonder en de aanwezigheid van risicovolle industrie, dient de regio over voldoende schuimbluscapaciteit te beschikken. Voor een goede dekking van de genoemde infrastructuur en van de locaties met risicovolle industrie wordt vanuit vier posten uitgerukt met een schuimblusvoertuig:

- Bergen op Zoom
- Breda
- Moerdijk-Haven
- Tilburg-Vossenberg

Het voertuig van Moerdijk-Haven vervult bedrijfsbrandweertaken op het Havenschap Moerdijk en is niet zonder meer in te zetten in de rest van de regio.

Een haakarmbak met extra materialen en voorraad schuimvormend middel is gepositioneerd op de post Breda. Bij vervanging van deze mobiele voorraad wordt expliciet gekeken naar verplichtingen die Midden- en West-Brabant heeft ten aanzien van de bedrijfsbrandweertaken op Moerdijk-Haven, namelijk om 9m^3 schuimvormend middel beschikbaar te hebben.

1.39.3 Scenario's voor bestrijding met schuimblusvoertuigen (industrie en groot transport)

De landelijke Visie IncidentBestrijding Gevaarlijke Stoffen (IBGS) gaat uit van een minimaal niveau voor schuiminzetten. Dit is gesteld op het binnen 60 minuten afdekken van toxische, niet-brandende plassen met een oppervlakte van 1500 m^2. Midden- en West-Brabant vindt deze tijdsduur, gelet op de risico's en de aanwezige infrastructuur, te lang. Er wordt voor Midden- en West-Brabant uitgegaan van het binnen 30 minuten na alarmering aanvangen met schuiminzet voor een plas van maximaal van 1500m^2 van een niet-brandende toxische vloeistof. Gelet op de eerder genoemde spreiding zal in de praktijk de snelheid in de gebieden met de hoogste risico's hoger zijn.

1.39.4 Andere schuimscenario's (kleine ongevallen en incidenten op het water)

Nieuwe tankautospuiten

Brandweer Midden- en West-Brabant heeft voor veel van haar nieuwe tankautospuiten gekozen voor een systeem waarmee een snelle kleine schuiminzet kan worden gedaan. Voordeel hiervan is dat door de keus van dit systeem er in voorkomende gevallen adequater en veel sneller kan worden opgetreden, zodat escalatie naar grotere inzetten voorkomen kan worden.

Blusboot

De blusboot in Dintelmond heeft ook schuimblussende capaciteiten en een voorraad van 6 m^3 schuimvormend middel aan boord. Dit vaartuig is in de basis uitsluitend bedoeld voor inzet scenario's op het water. De inzet van schuim vanaf het water op het land kan in zeer uitzonderlijke gevallen. Dit is echter om tal van praktische redenen nauwelijks mogelijk.

Op de volgende pagina is de stationering van de eenheden ten behoeve van schuimblussing geografisch weergegeven.

Schuimblussing
SB: Schuimblusvoertuig
SVM: Haakarmbak schuimvormend middel

Maximale opkomsttijd
Geel: 15 minuten
Blauw: 30 minuten
Lichtrood: 45 minuten

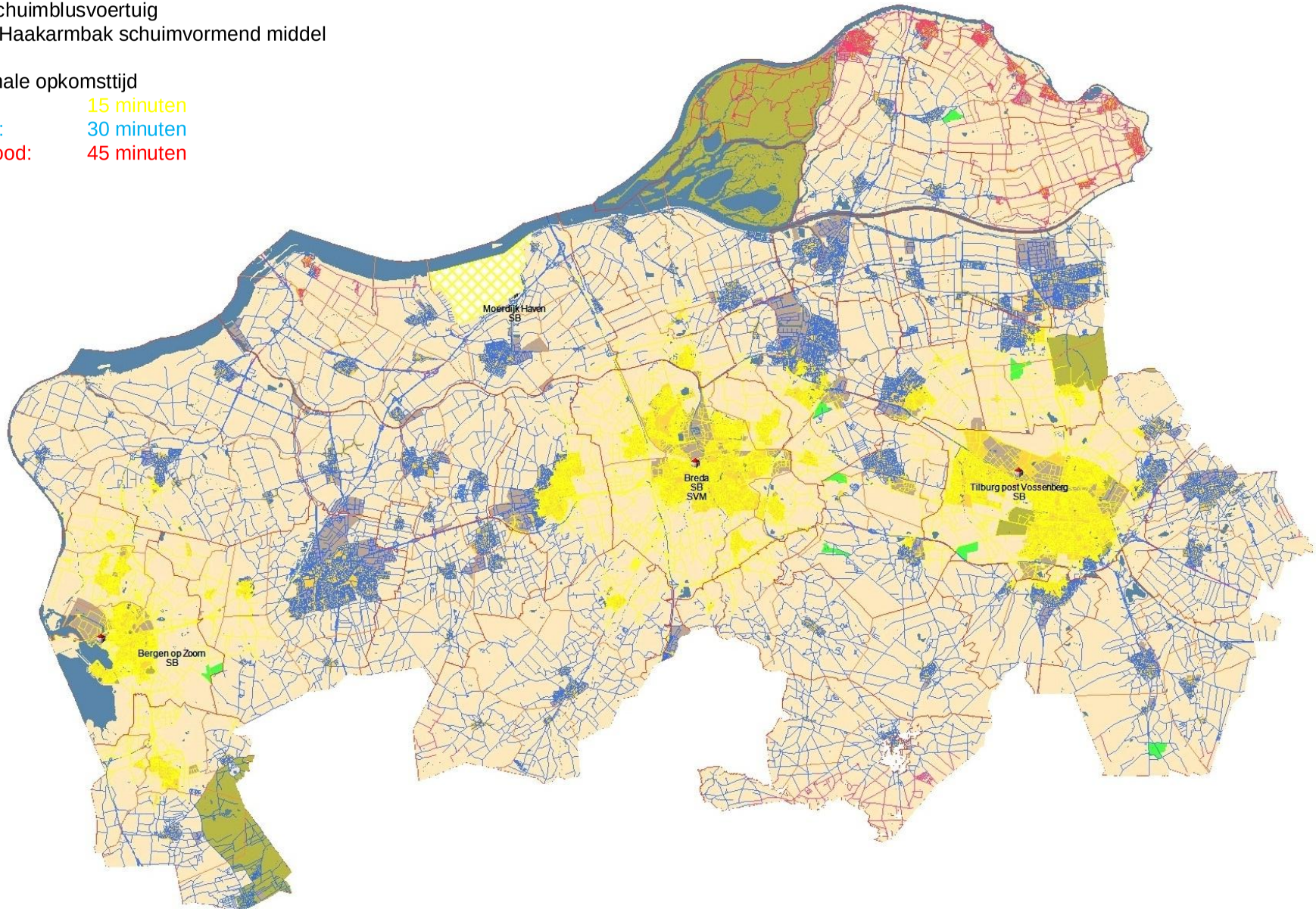

1.40 Watertransport

1.40.1 Inleiding

Een watertransportsysteem wordt gebruikt om grote hoeveelheden bluswater over grote afstanden te transporteren. Het systeem wordt ingezet bij branden waar onvoldoende bluswater voorhanden is. Het systeem bestaat uit een aanhanger met dompelpomp en een haakarmbak met 3 km aan 6” slangen. Het geheel wordt verplaatst met een haakarmvoertuig. Naast deze watertransportsystemen, zijn er ook een aantal ‘kleinschalige’ watertransportsystemen in gebruik ten behoeve van de waterwinning in gebieden met beperkte bluswatermogelijkheden.

1.40.2 Aantal en spreiding

De watertransportsystemen zijn onderdeel van de brandweercompagnie en zijn beschikbaar gesteld door het Rijk. Op grond van een optimale spreiding zijn er watertransportsystemen gestationeerd op de volgende posten:

- Etten-Leur
- Breda
- Oisterwijk
- Rijen
- Steenbergen
- Wijk en Aalburg
- Woensdrecht

De ‘kleinschalige’ watertransporteenheden zijn geplaatst op de posten:

- Bergen op Zoom
- Etten-Leur
- Oud-Gastel

Elf tankwagens c.q. haakarmbakken met watertank zijn gestationeerd op de posten:

- Baarle-Nassau
- Breda
- Bergen op Zoom
- Roosendaal
- Oisterwijk
- Oosterhout
- Rijen
- Rucphen
- Waalwijk
- Woensdrecht
- Zundert

De schuimblusvoertuigen van de volgende posten worden ook ingezet als tankwagen:

- Bergen op Zoom
- Breda
- Tilburg Vossenberg

Op de volgende pagina is de stationering van de eenheden ten behoeve van het watertransport geografisch weergegeven.

Watertransport GWT
GWT: groot watertransport (dompelpomp)

Maximale opkomsttijd
Geel: 15 minuten
Blauw: 30 minuten
Lichtrood: 45 minuten

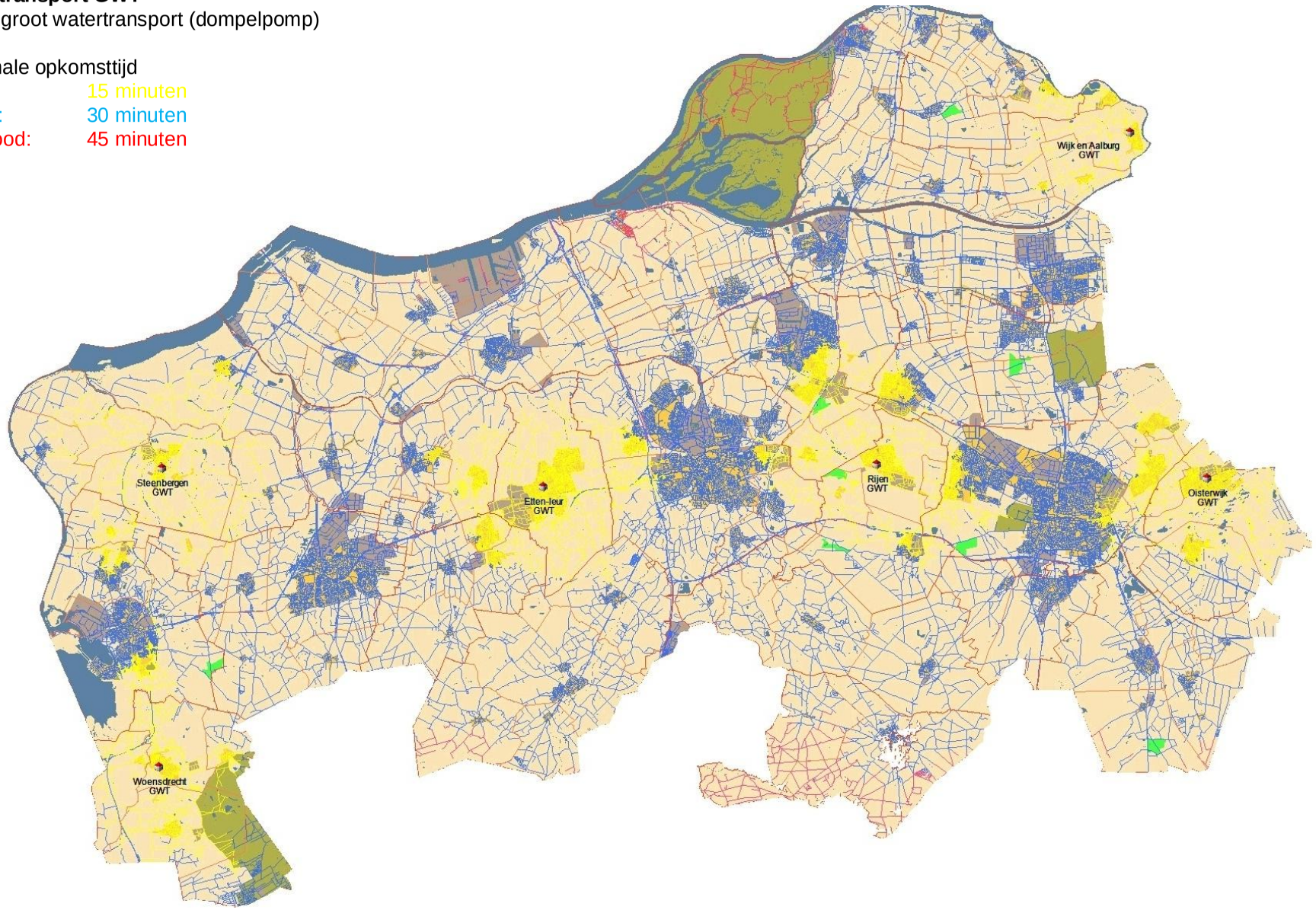

Watertranspport KWT
KWT: klein water transport(mini dompelpomp)

Maximale opkomsttijd
Geel: 15 minuten
Blauw: 30 minuten
Lichtrood: 45 minuten

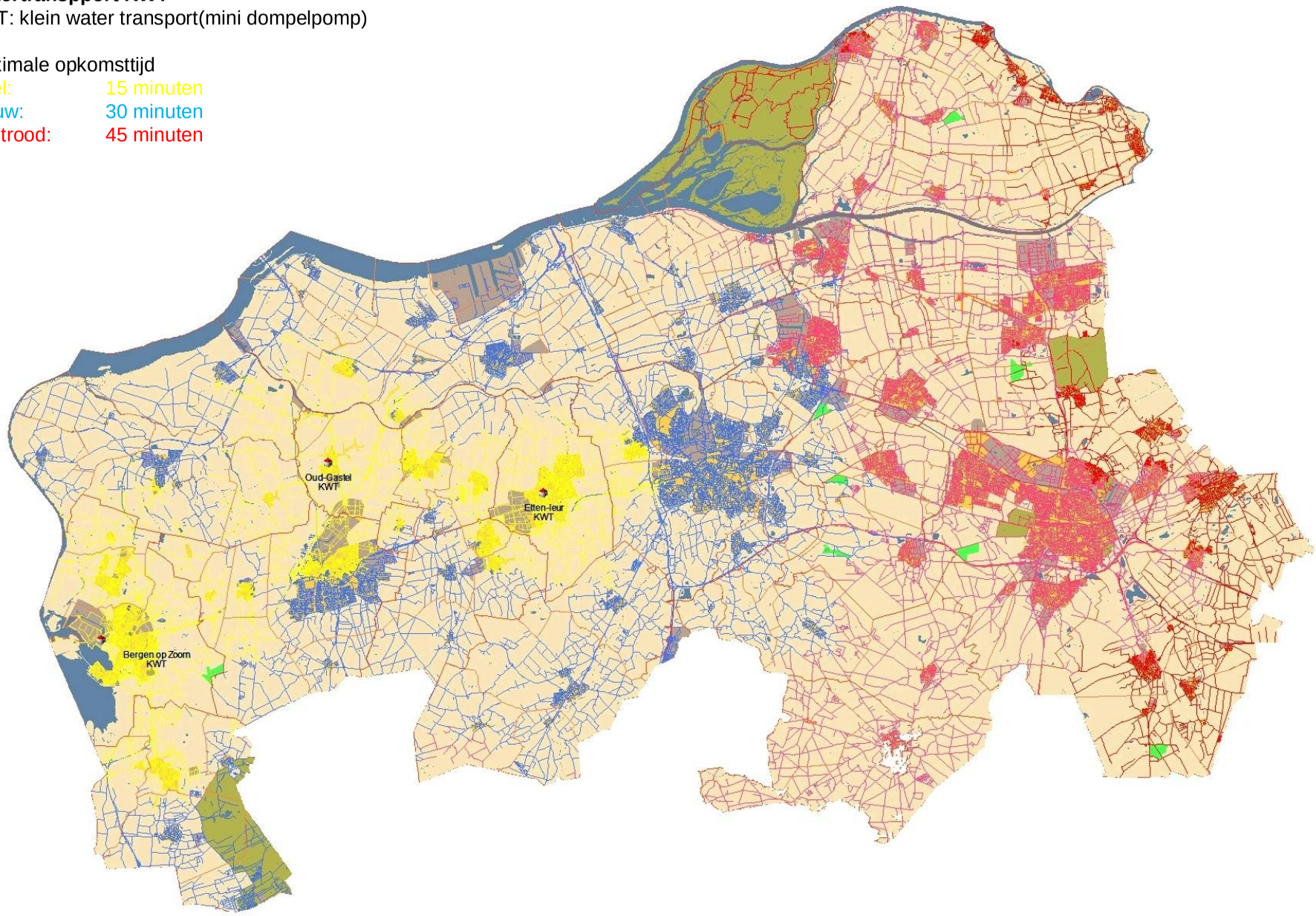

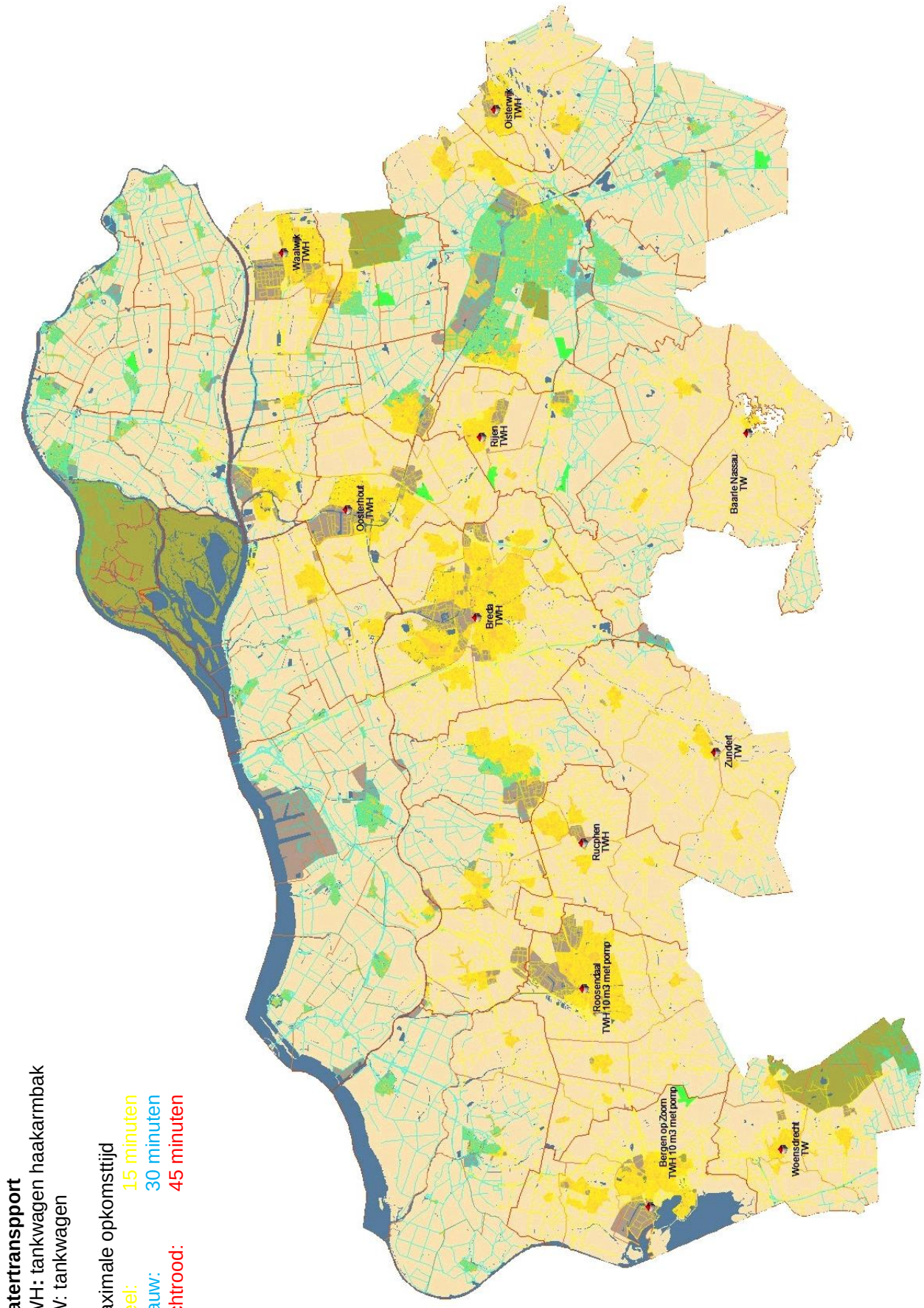
Watertransspport
TWH: tankwagen haakarmbak
TW: tankwagen
Maximale opkomsttijd
Geel: 15 minuten
Blauw: 30 minuten
Lichtrood: 45 minuten
Oisterwijk TWH
Waalwijk TWH
Rijen TWH
Oosterhout TWH
Baarle Nassau TW
Breda TWH
Zundert TW
Rucphen TWH
Roosendaal TWH 10 m3 met pomp
Bergen op Zoom TWH 10 m3 met pomp
Woensdrecht TW

1.41 Natuurbrandbestrijding

1.41.1 Inleiding

Het specialisme natuurbrandbestrijding wordt ingezet ten behoeve van het beheersbaar maken van natuurbranden. Hieronder wordt verstaan uitbreiding voorkomen, afblussen en afschermen van zwaartepunten. Natuurbranden kunnen bestaan uit bos- heide,- veen,- duin en/of rietkraagbranden. Voor uitvoering van de natuurbrandbestrijding wordt gebruik gemaakt van tankautospuiten 4x4, verkenningsvoertuigen, tankwagens, haakarmbakken met watertanks en schuimblusvoertuigen.

Aantal en spreiding
De Brandweer Midden- en West-Brabant beschikt over zeventien tankautospuiten 4x4. Deze maken onderdeel uit van het aantal van 69 basis tankautospuiten zoals beschreven in paragraaf 1.34.1 en hebben dan ook een bredere functie dan alleen het bestrijden van natuurbranden. Op de volgende posten is een tankautospuit 4x4 gestationeerd:

- Baarle-Nassau
- Halsteren
- Riel
- Hilvarenbeek
- Huijbergen
- Kaatsheuvel
- Loon op Zand
- Oisterwijk
- Oosterhout
- Ossendrecht
- Putte
- Roosendaal
- Rucphen
- Udenhout
- Ulvenhout
- Woensdrecht
- Wouw

Voor het adequaat uitvoeren van verkenningen in moeilijk begaanbaar terrein hebben we de beschikking over zes verkenningsvoertuigen:
- Bergen op Zoom
- Roosendaal
- Rucphen
- Tilburg Centrum
- Kaatsheuvel
- Loon op Zand

Op de volgende pagina is de stationering van de eenheden ten behoeve van natuurbrandbestrijding geografisch weergegeven

Natuurbrandbestrijding 4x4
TS: 4x4: tankautospuit 4x4
DA-T: dienstauto terrein

Maximale opkomsttijd
Geel: 15 minuten
Blauw: 30 minuten
Lichtrood: 45 minuten

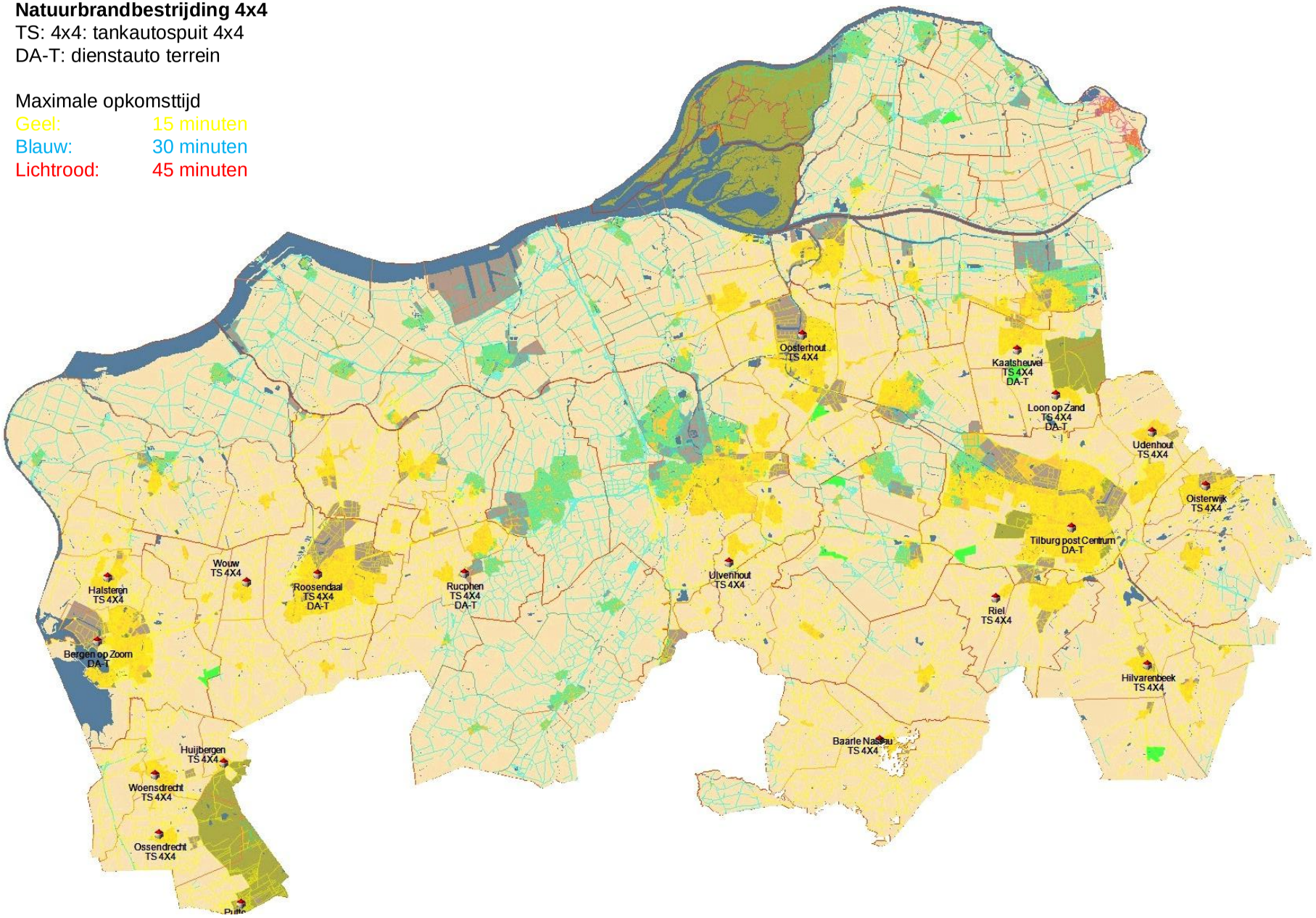

1.42 Ondersteuningspeloton

1.42.1 Inleiding

Het ondersteuningspeloton verzorgt tijdens een incident zowel mono- als multidisciplinair de ondersteuning voor de hulpverleningsdiensten bij een calamiteit. De eenheid maakt onderdeel uit van de brandweercompagnie en heeft voor de uitvoering van haar taken de beschikking over een aantal speciale hakarmbakken, (o.a een commandohaakarmbak, een ademluchthaakarmbak en een verzorgingshaakarmbak). Het ondersteuningspeloton of onderdelen daarvan worden ook geregeld bij minder grote incidenten ingezet om de inzet te ondersteunen.

1.42.2 Aantal en spreiding

In Midden- en West-Brabant zijn twee ondersteuningspelotons gestationeerd, op basis van het eerder genoemde uitgangspunt van het kunnen leveren van twee brandweercompagnieën.

- één peloton op de post Roosendaal
- één peloton op de post Tilburg-Centrum

Vanwege praktische overwegingen (stallingsruimte, beschikbaarheid van voldoende mensen) kunnen haakarmbakken op andere posten worden gestationeerd. Het ‘regelcentrum’ bevindt zich op de genoemde posten.

Op de volgende pagina is de stationering van de eenheden ten behoeve van de ondersteuningspelotons geografisch weergegeven.

Ondersteuningspeleton
ABH: ademluchthaakarmbak
VZH: Verzorgings haakarmbak
COH: Commando haakarmbak
MCU: mobiele commando unit

Maximale opkomsttijd
Geel: 15 minuten
Blauw: 30 minuten
Lichtrood: 45 minuten

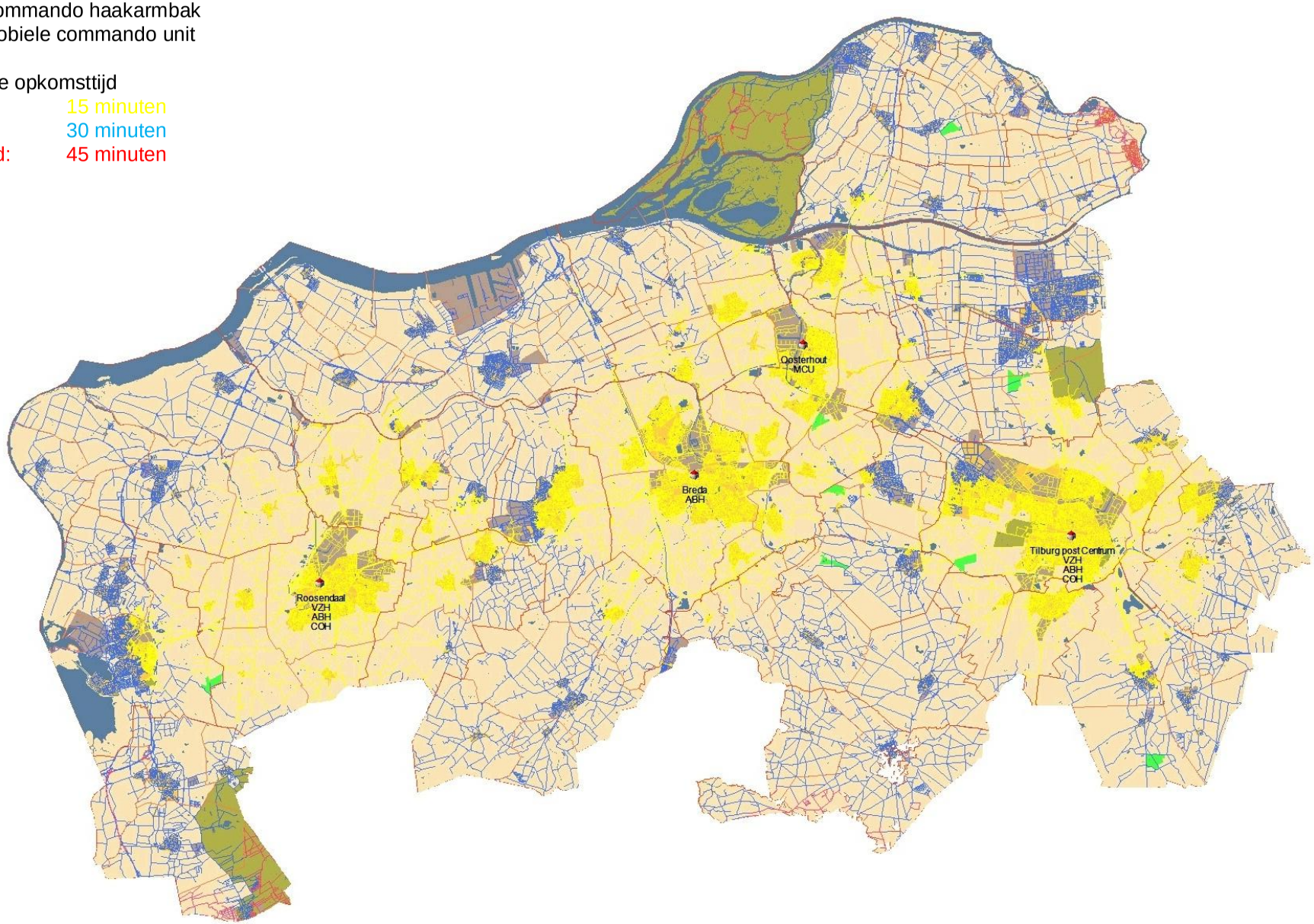

1.43 Gaspakken

1.43.1 Inleiding

In het Besluit veiligheidsregio´s zijn eisen gesteld aan het hebben van eenheden voor het bestrijden van ongevallen met gevaarlijke stoffen[12]. Deze eenheden, welke zijn uitgerust met gaspakken, worden ingezet voor bronbestrijding bij incidenten met gevaarlijke stoffen welke niet kunnen worden uitgevoerd door de basisbrandweereenheid. Een eenheid voor het bestrijden van ongevallen met gevaarlijke stoffen dient binnen dertig minuten na alarmering met de uitvoering van zijn taken op de plaats van het incident te beginnen[13] .

1.43.2 Aantal en spreiding

De Brandweer Midden- en West-Brabant beschikt over één eenheid voor de bestrijding van incidenten met gevaarlijke stoffen. Deze eenheid is gestationeerd op de post Roosendaal en wordt aangevuld met manschappen van post Bergen op Zoom.

Hiermee wordt niet voldaan aan de in het Besluit veiligheidsregio's genoemde opkomsttijd van dertig minuten. De frequentie waarmee dergelijke eenheden worden ingezet is zeer laag en staat niet in verhouding tot de inspanningen die moeten worden geleverd om meer van deze eenheden operationeel te houden (opleiding, oefenen, aanschaf en onderhoud materieel). Het wordt daarom verantwoord geacht om te werken met één eenheid.

Op de volgende pagina is de stationering van de eenheid ten behoeve van de gaspakken geografisch weergegeven.

[12] Besluit veiligheidsregio's: artikel artikel 4.1.1 en 4.1.3.
[13] Besluit veiligheidsregio's: artikel 4.2.2.

Gaspakken
GSM: Gevaarlijke Stoffen Haakarmbak

Maximale opkomsttijd

Geel:	15 minuten
Blauw:	30 minuten
Lichtrood:	45 minuten
Donkerrrood:	60 minuten
Zwart:	1.15 minuten

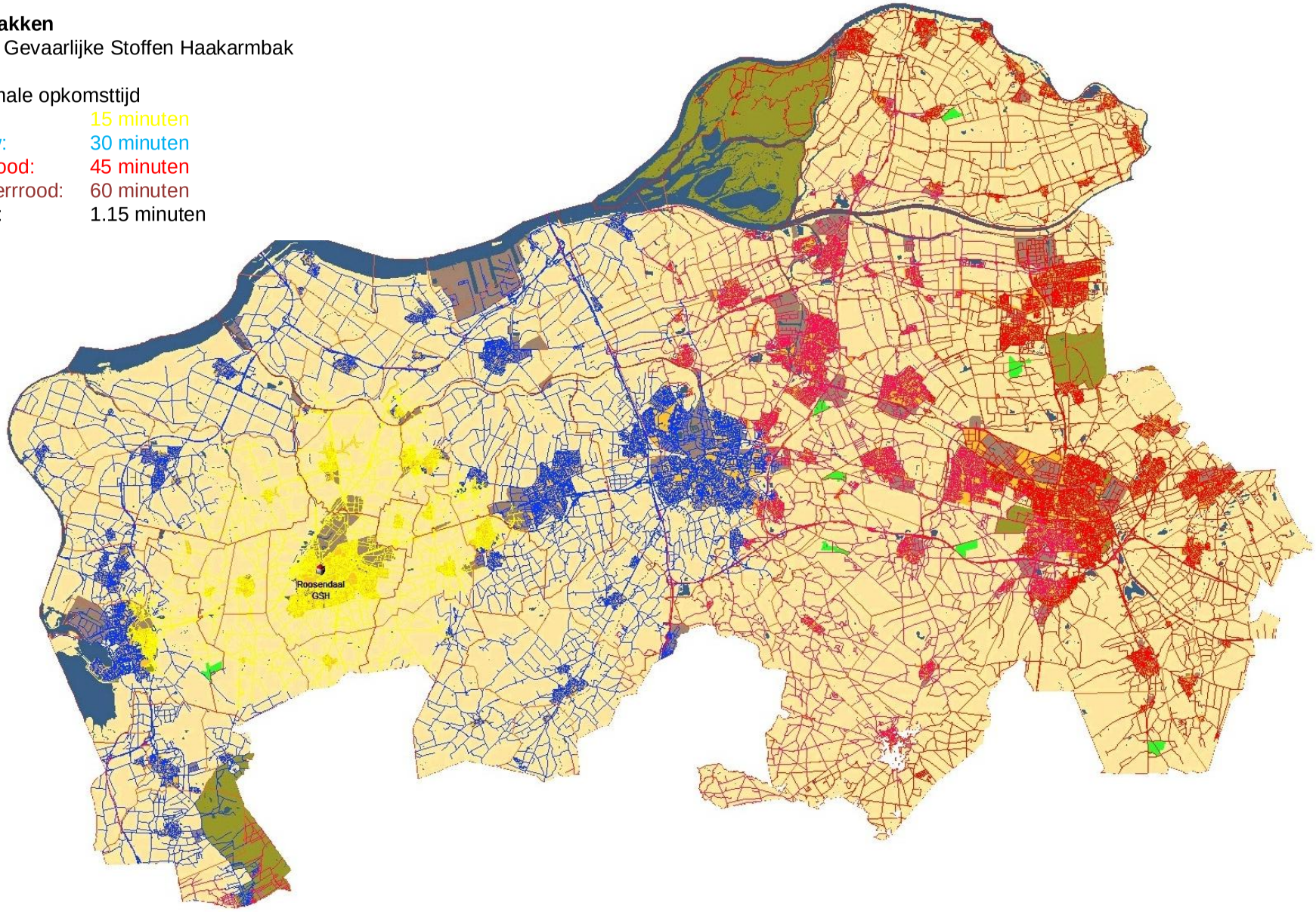

1.44 Ontsmetting

1.44.1 Inleiding

De ontsmettingstaak van de brandweer is gericht op het geheel van maatregelen dat dient te worden genomen om mens, dier, objecten en omgeving vrij te maken van de schadelijke stof(fen), zodanig dat daardoor geen gezondheidsschade meer kan ontstaan. Daarnaast kan ontsmetting ook worden ingezet voor arbeidshygiëne van ingezet personeel, wanneer de situatie daar om vraagt. Aantal en spreiding
De Brandweer Midden- en West-Brabant beschikt over één eenheid voor de ontsmettingstaak. Deze eenheid is gestationeerd op de post Tilburg-Centrum.

De frequentie waarmee deze eenheden worden ingezet is laag en staat niet in verhouding tot de inspanningen die moeten worden geleverd om meer eenheden operationeel te houden (opleiding, oefenen, aanschaf en onderhoud materieel). Daarnaast is iedere TS uitgevoerd met materieel voor een noodontsmetting totdat de ontsmettingunit ter plaatsen is.

Op de volgende pagina is de stationering van de eenheid ten behoeve van de ontsmettingstaak geografisch weergegeven.

Ontsmetting
OSH: Ontsmettings Haakarmbak

Maximale opkomsttijd
Geel: 15 minuten
Blauw: 30 minuten
Lichtrood: 45 minuten
Donkerrrood: 60 minuten
Zwart: 1.15 minuten

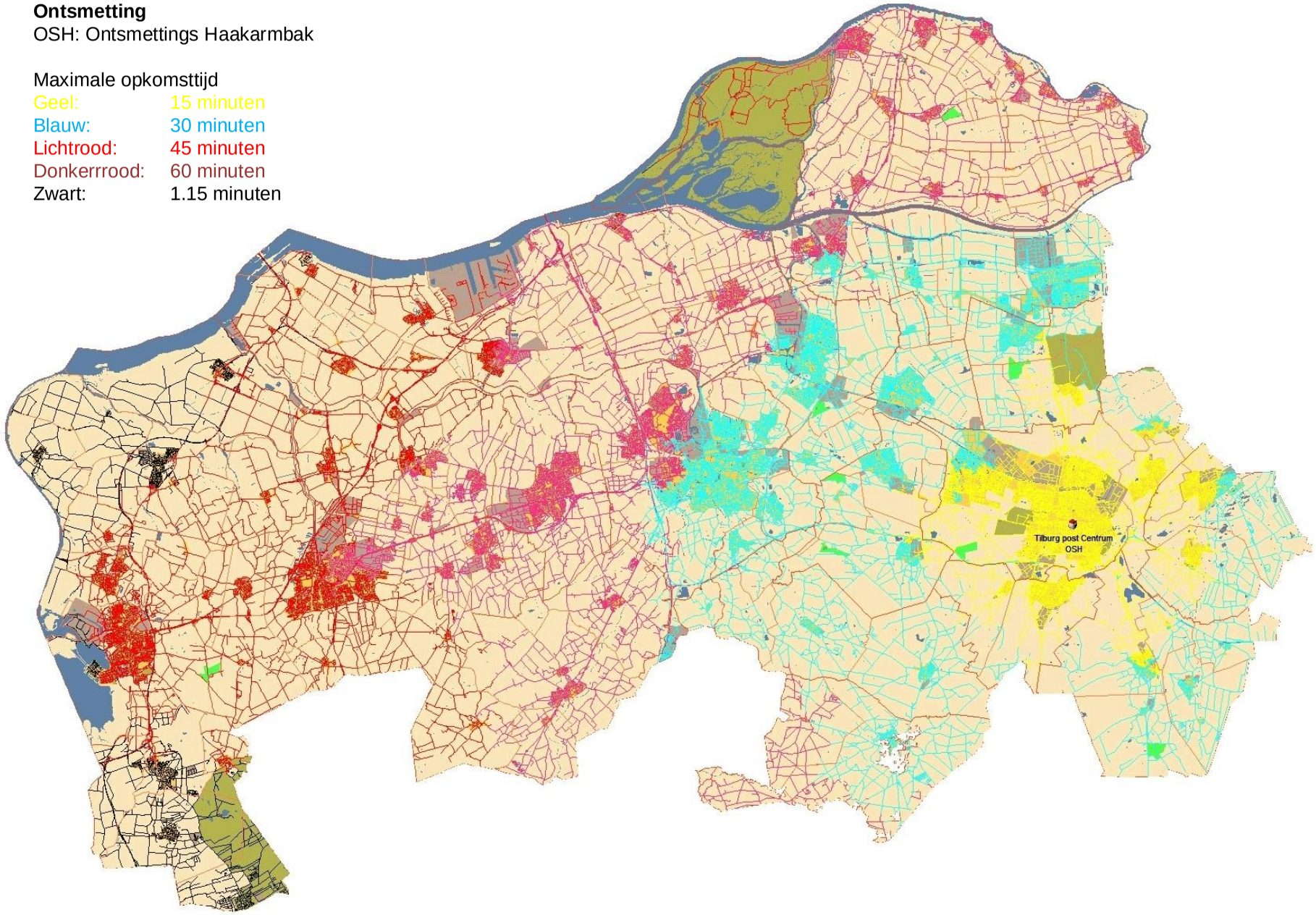

1.45 Verkenningseenheden Brandweer (voorheen Waarschuwings- en verkenningsdienst)

1.45.1 Inleiding

In het Besluit veiligheidsregio´s zijn eisen gesteld aan het hebben van eenheden voor het verkennen van ongevallen met gevaarlijke stoffen[14]. Deze verkenningseenheden worden ingezet bij incidenten voor het in kaart brengen van de effecten van incidenten waarbij al dan niet gevaarlijke stoffen zijn betrokken. De taak richt zich hierbij vooral op het verzamelen van gegevens. Hiervoor zijn de eenheden uitgerust om monsters te nemen en metingen te doen. Een verkenningseenheid dient binnen dertig minuten na alarmering, met de uitvoering van zijn taken op de aangegeven meetlocatie te beginnen[15].

1.45.2 Aantal en spreiding

In Midden- en West-Brabant zijn tien verkenningseenheden operationeel vanuit de posten:

- Alphen
- Dinteloord (ook op het water)
- Dongen
- Hilvarenbeek
- Made (ook op het water)
- Oudenbosch
- Rijsbergen
- Werkendam
- Woensdrecht
- Zevenbergen

Op de volgende pagina is de stationering van de verkenningseenheden geografisch weergegeven.

[14] Besluit veiligheidsregio's: artikel 4.1.1 en 4.1.2.
[15] Besluit veiligheidsregio's: artikel 4.2.1.

Verkenningseenheden
VEB: Verkenningseenheden Brandweer

Maximale opkomsttijd
Geel: 15 minuten
Blauw: 30 minuten
Lichtrood: 45 minuten

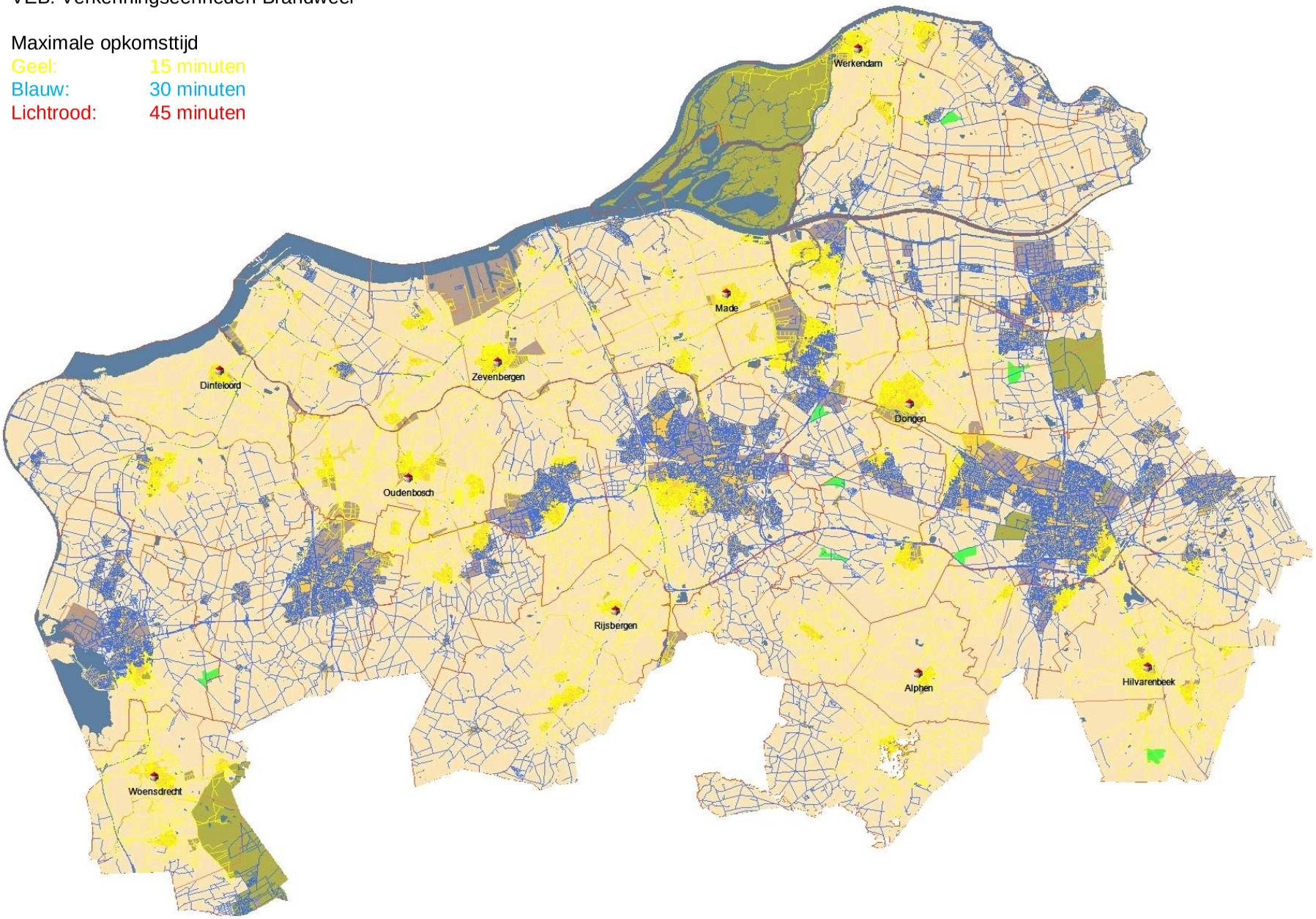

1.46 Incidentbestrijding vaarwegen

1.46.1 Inleiding

Incidentbestrijding op vaarwegen omvat het geheel van maatregelen inzake de bestrijding van incidenten met, op en rond vaartuigen en vaarwateren. Uitvoering van deze taak vindt onder andere plaats met brandweerhulpvaartuigen. Incidentbestrijding op de vaarwegen staat op dit moment volop in de belangstelling. Omdat vaarwegen in de regio Midden- en West-Brabant veelal een natuurlijke grens vormen tussen veiligheidregio's, lijkt samenwerking met betrekking tot incidentbestrijding op vaarwegen een voor de handliggend feit. Hier is dan ook invulling gegeven door het 'Interregionaal Afsprakenkader Veiligheidsregio's' (IAV) ten behoeve van de incidentbestrijding op rijkswateren, dat gezamenlijk met de veiligheidsregio's Rotterdam-Rijnmond, Zuid-Holland Zuid, Hollands-Midden, Zeeland en Midden- en West-Brabant is opgesteld en in 2013 bestuurlijk is vastgesteld. Het afsprakenkader is vertaald in een interregionaal incidentbestrijdingsplan Deltawateren voor de veiligheidsregio's Rotterdam-Rijnmond, Zeeland en Midden- en West-Brabant. Dit incidentbestrijdingsplan is in januari 2015 bestuurlijk vastgesteld. Voorts wordt in 2015 een multidisciplinair operationeel plan opgesteld ten behoeve van de incidentbestrijding voor de grote regionale wateren.

1.46.2 Aantal en spreiding

Op dit moment heeft de Brandweer Midden- en West-Brabant één brandweerhulpvaartuig in eigendom, met als ligplaats Drimmelen. Dit vaartuig wordt voornamelijk ingezet in en rondom de Biesbosch. Daarnaast kan op basis van een waakvlamovereenkomst met de firma BST in Dinteloord een vaartuig worden ingezet op Hollandsch Diep en Schelde-Rijnkanaal. BMWB draagt ook bij in de exploitatiekosten van de nieuwe blusboot van de veiligheidsregio Zuid-Holland-Zuid, die in het eerste kwartaal van 2015 in de vaart wordt genomen. Deze blusboot wordt primair ingezet op het Hollandsch Diep en kan voor bijstand worden ingezet op de overige wateren. Tenslotte is een convenant afgesloten met Gorinchem om een vaartuig in te zetten voor gebieden rondom Werkendam en Woudrichem.

Op de volgende pagina zijn de ligplaatsen van de brandweerhulpvaartuigen geografisch weergegeven.

Incident Vaarwegen
Ligplaatsen brandweervoertuigen

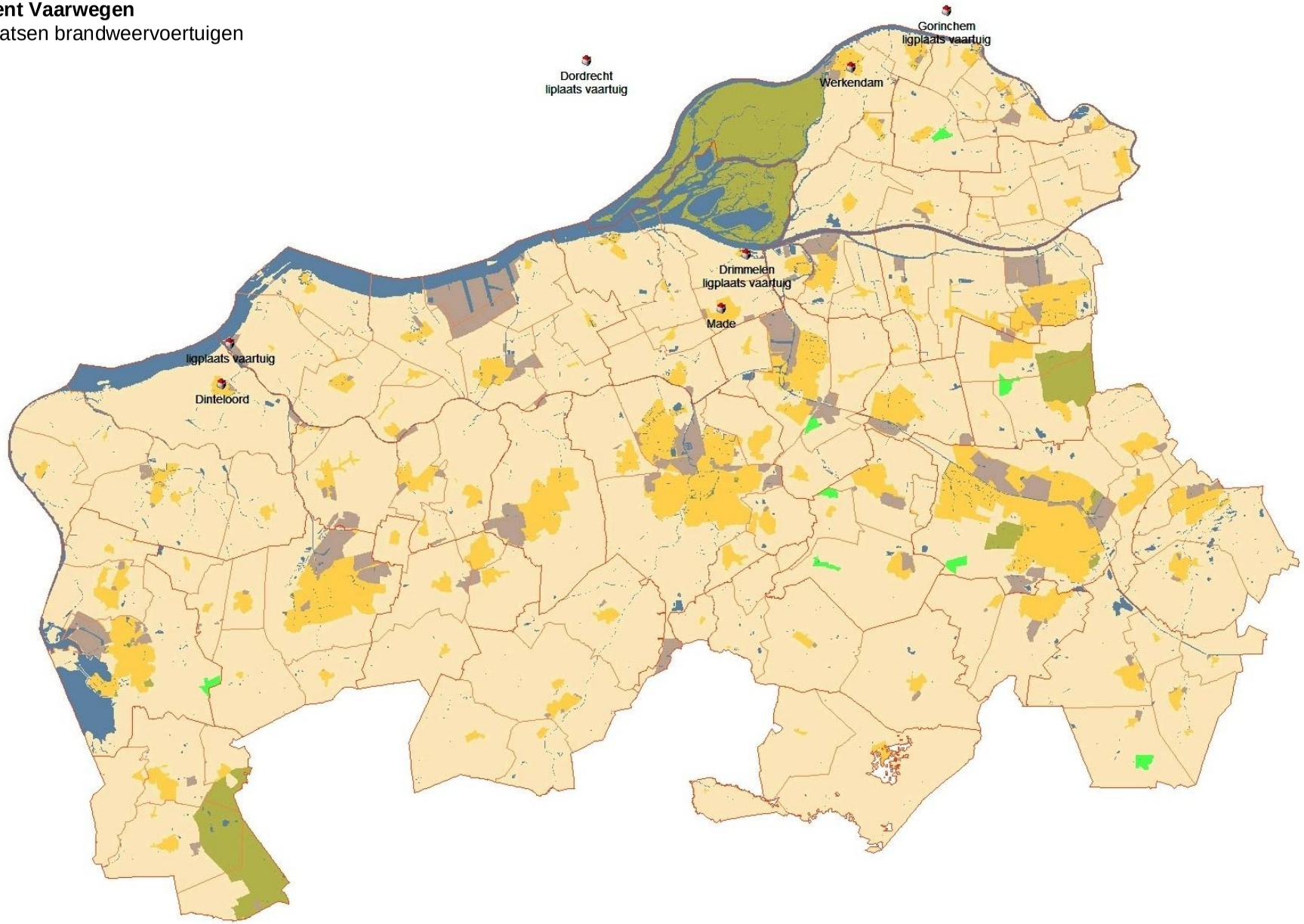

1.47 Haakarmvoertuigen

1.47.1 Inleiding
Het materieel van de brandweer bestaat voor een deel uit haakarmbakken welke worden ingezet voor een vooraf bepaalde specifieke taak. Voorbeelden hiervan zijn de ademluchthaakarmbak, de commandohaakarmbak en de slangenhaakarmbak ten behoeve van het watertransportsysteem. Voor het transporteren van de haakarmbakken, wordt gebruik gemaakt van een haakarmvoertuig. Hiermee is de transportcapaciteit losgekoppeld van de te transporteren haakarmbakken.

1.47.2 Aantal en spreiding
Afhankelijk van de taak is voor elke twee à drie haakarmbakken, één haakarmvoertuig nodig. Dit resulteert in zestien haakarmvoertuigen welke zijn gestationeerd op de posten:

- Bergen op Zoom (6x6)
- Breda (6x4)
- Breda (6x2)
- Etten-Leur (6x4)
- Oisterwijk (6x4)
- Oosterhout (6x4)
- Rijen (6x4)
- Roosendaal (6x4)
- Roosendaal (6x6)
- Rucphen (6x4)
- Steenbergen (6x4)
- Tilburg-Centrum (6x4)
- Tilburg-Centrum (6x4)
- Waalwijk (4x2)
- Wijk en Aalburg (4x2)
- Woensdrecht (6x4)

Op de volgende pagina is de stationering van de haakarmvoertuigen geografisch weergegeven.

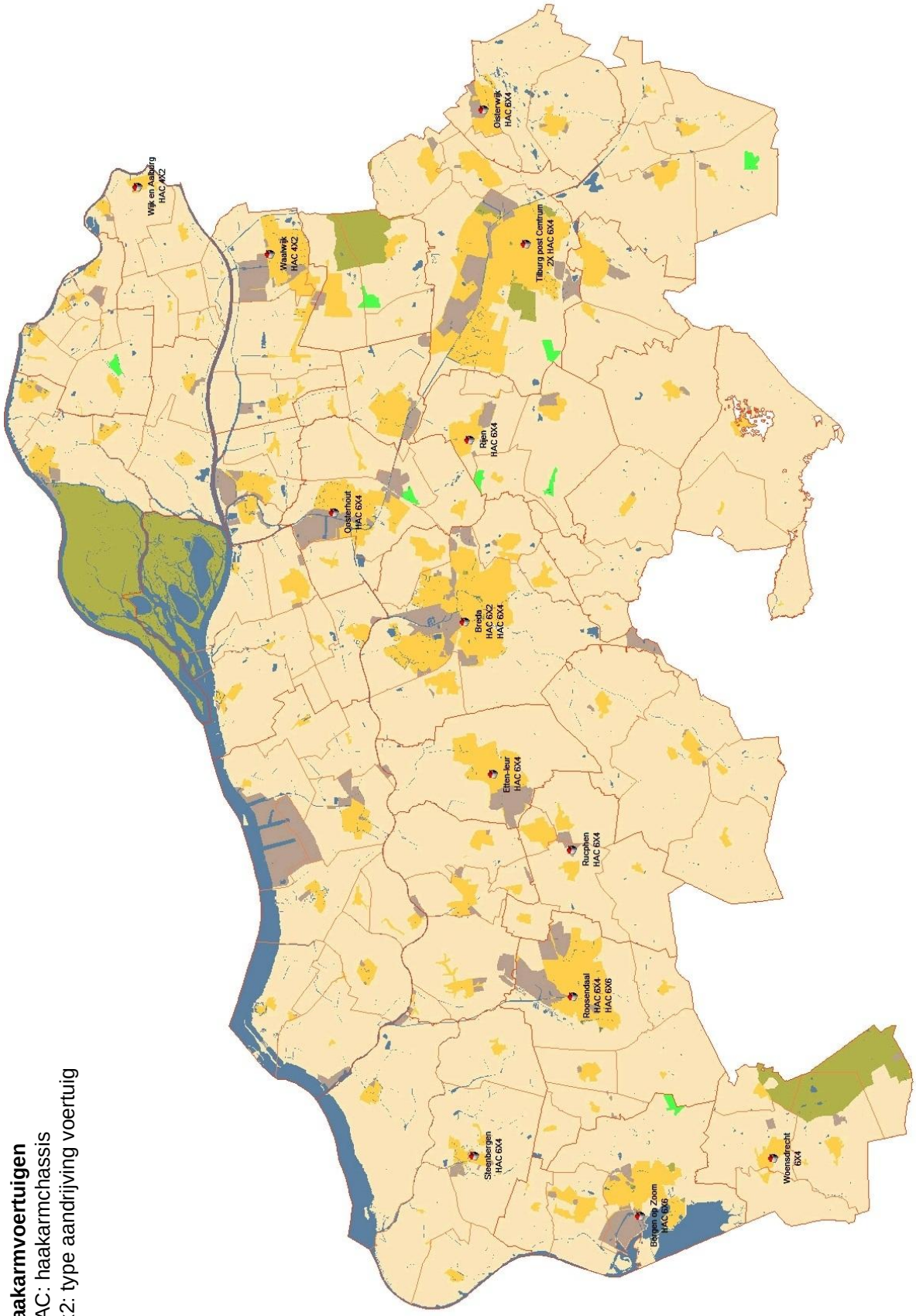

Haakarmvoertuigen
HAC: haakarmchassis
4x2: type aandrijving voertuig

Bijzondere gebieden

1.48 Inleiding

In het kader van brandweerzorg en daarmee samenhangend het dekkingsplan zijn in Midden- en West-Brabant vijf bijzondere gebieden te noemen, die - elk vanwege hun eigen specifieke karakter - bijzondere aandacht in het dekkingsplan krijgen. Het betreft het Haven- en Industriegebied Moerdijk, de Biesbosch, de vliegbases Gilze-Rijen en Woensdrecht en de grensgemeenten Baarle-Nassau en Baarle-Hertog.

1.49 Haven- en industriegebied Moerdijk

Het haven- en industriegebied Moerdijk is een gebied in de hoogste risicoklasse. Door de groei van op- en overslag van chemische producten en containervervoer is het havengebied de vierde zeehaven van ons land. Het aanliggende industrieterrein is 2700 hectare groot. Hier zijn dertien Brzo-plichtige bedrijven, waarvan negen VR-plichtig, gevestigd en ca. 400 andere bedrijven, waarvan een deel als risicovol kan worden bestempeld. De grote concentratie van risicovolle bedrijven en de infrastructuur waaronder transport van gevaarlijke stoffen, knooppunten van vaarwegen, snelwegen en spoorwegen maken dit gebied tot het vijfde risicogebied van Nederland.
Voor een verantwoorde afdekking van de risico's is voor het haven en industriegebied Moerdijk een nieuwe 24-uurs post geopend. Naast de basisbrandweertaken voor het gebied, is deze post in personele en materiële zin toegesneden op de specifieke industriële risico's voor het haven- en industriegebied. Gemeente, brandweer en deelnemende bedrijven zijn daartoe een publiek-privaat samenwerkingsverband aangegaan. Op dit moment zijn een zevental bedrijven op het industrieterrein Moerdijk aangewezen om te beschikken over een bedrijfsbrandweer. Bij deze zeven bedrijven geldt op basis van de scenario's een afwijkende opkomsttijd van 6 minuten voor de post Moerdijk-Haven Bij de overige bedrijven is dit 12 minuten.

1.50 Biesbosch

De Biesbosch is de benaming voor een aantal riviereilanden en zand- en slikplaten, gelegen tussen de Boven-Merwede en Amer. Grote delen zijn ingepolderd en in agrarisch gebruik. De aard van het gebied maakt het onmogelijk om binnen verantwoorde financiële kaders de wettelijke maximale opkomsttijd te halen. Vanuit kosten-baten is de vestiging van een beroepspost niet aan de orde. Bovendien is het ook niet mogelijk om een uitrukpost dichterbij te positioneren en te bemensen met vrijwilligers. In het kader van de opkomsttijden hebben we te maken met een gedeelte dat door de aard van het gebied (veel objecten zijn niet te bereiken over de weg) niet kan worden bereikt binnen de maximale wettelijke opkomsttijd van achttien minuten. Voor het gebied is een maatregelenpakket opgesteld om de gebruikers bewuster te maken van het brandveiligheidsrisico en de mogelijkheid dit risico te beperken. De maatregelen zullen periodiek in de activiteiten van gemeenten en BMWB terugkeren. Het veiligheidsrisico is daarmee beperkt te noemen.

1.51 Vliegbases Gilze-Rijen en Woensdrecht

In de regio Midden- en West-Brabant liggen twee vliegbases van de Koninklijke Luchtmacht. In 2014 zijn hernieuwde afspraken gemaakt met de Koninklijke Luchtmacht over de brandweerzorg op de vliegbases Gilze-Rijen en Woensdrecht. Omdat de Koninklijke Luchtmacht op de vliegbases zelf over goed ontwikkelde middelen beschikt is afgesproken dat de Koninklijke Luchtmacht reguliere, kleinere meldingen op de vliegbases zelf afhandelt zonder daarover de Veiligheidsregio in kennis te stellen. Zodra zich echter een incident voordoet dat qua ernst, omvang en/of maatschappelijke impact de mogelijkheden van de basisbrandweerzorg overstijgt, dan meldt de Koninklijke Luchtmacht dit meteen aan de GMK. In ieder geval geldt dit voor incidenten met munitie of hydrazine en voor meldingen bij bijeenkomst-/ of logiesgebouwen met mogelijk slachtoffers of andere escalatie.
Bovenstaande is gebaseerd op de Taak-/middelenanalyse in 2013-2014 van de organisatie en samenstelling van de luchthavenbrandweer op beide vliegbases en het geldende Brandweervoorschrift binnen de Koninklijke Luchtmacht.

1.52 Baarle-Nassau en Baarle-Hertog

1.52.1 Inleiding
Baarle-Nassau en Baarle-Hertog zijn door middel van een groot aantal enclaves in geografisch opzicht met elkaar verstrengeld. De ligging van beide gemeenten leidt tot een grote verwevenheid op allerlei terreinen, zo ook op bestuurlijk gebied en op het gebied van veiligheid. De grensoverschrijdende samenwerking door de brandweervrijwilligers van Nederlandse en Belgische zijde is uniek in de wereld. Deze samenwerking is gebaseerd op een convenant tussen de beide gemeenten. In dit convenant is rekening gehouden met de verschillen in wetgeving in Nederland en België en daarmee in de eisen die gesteld worden aan de woonafstand tot de kazerne. Het proces van hervorming van de Belgische gemeentelijke brandweer komt in het eindstadium. In 2015 wordt de brandweerzorg voor de gemeente Baarle-Hertog ondergebracht in de Hulpverleningszone Taxandria (HVZ). Er dienen dan nieuwe afspraken gemaakt te worden over de brandweerzorg in Baarle-Hertog door de HVZ Taxandria en de Veiligheidsregio Midden- en West-Brabant.

1.52.2 Bijzondere aanpak internationale samenwerking
Op basis van het brandrisicoprofiel zijn voor beide gemeenten t.o.v. de bekende risico's geen bijzondere (grensoverschrijdende) risico's te benoemen, die leiden tot de noodzaak van bijzondere repressieve maatregelen. Dit geldt ook voor de afwijkende regelgeving in Baarle-Hertog t.a.v. de verkoop van vuurwerk door de detailhandel. De advisering in het kader van de toolbox geschiedt aan beide gemeenten afzonderlijk, gezien de gescheiden verantwoordelijkheid op het terrein van preventie. De advisering door BMWB in het kader van de toolbox geschiedt slechts aan de Nederlandse gemeente. De gemeente Baarle-Hertog wordt op het gebied van Risicobeheersing geadviseerd door de HVZ.

De in onze regio (en ver daarbuiten) unieke samenwerking door de brandweer kan worden beschouwd als een waardevol fenomeen dat vraagt om een extra ondersteuning die het mogelijk maakt dat de brandweervrijwilligers van Baarle-Nassau kunnen uitrukken met hun Belgische collega's. Daarom is een extra reserve tankautospuit in Baarle-Nassau geplaatst, als internationale reserve tankautospuit.

Op basis van de garantiefactor vrijwilligers is de vrijwilligersformatie voor Baarle-Nassau vastgesteld op 22 personen. Gezien de unieke samenwerking wordt deze formatie verhoogd met 8 Belgische vrijwilligers tot 30 personen.

1.52.3 Basic Life Support Team
De post Baarle-Nassau heeft een Basic Life Support-team (BLS-team) dat gealarmeerd kan worden voor het verlenen van spoedeisende medische hulp totdat de ambulance ter plaatse is. Hiervoor is een convenant getekend met de Regionale Ambulancevoorziening (RAV) Brabant Midden-West-Noord.